Ազգ
Azg
armenian daily
6 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1994 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ # 234 (737)

Եւս 20 մլրդ. հայկական ատոմակայանին

ՄՈՍԿՎԱ, 5 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՓԱՍՏ։ «Փաստի» թղթակիցը Ռուսաստանում Հայաստանի դեսպանատնից տեղեկացավ, որ ՌԴ կառավարությունը եւս 20 մլրդ. ռուբլի է հատկացրել հայկական ատոմակայանի վերաբացման աշխատանքները շարունակելու համար։ Միաժամանակ տեղեկացվել է, որ ռուս մասնագետների խումբը պատրաստ է ժամանել Հայաստան՝ տեղում մասնագիտական օգնություն ցույց տալու եւ վերագործարկման աշխատանքներին անմիջականորեն մասնակցելու համար։

ՄԱԿ-ը հավանություն տվեց Ղարաբաղի խնդրում ԵԱՀԽ-ի գործունեությանը

ՆՅՈՒ ՅՈՐՔ, 5 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ ՄԱԿ-ի ընդհանուր ժողովն ընդունեց հատուկ բանաձեւ, որով պատրաստակամություն է հայտնվում Ղարաբաղում կայունություն ու խաղաղություն հաստատելու ԵԱՀԽ գործունեությանը։ Ընդհանուր ժողովը ողջունեց ՄԱԿ-ի եւ ԵԱՀԽ-ի միջեւ համագործակցությունն ու գործողությունների համաձայնեցումը։ Բանաձեւում ընդգծվում է, որ ԵԱՀԽ երկարաժամկետ առաքելությունը կանխիչ դիվանագիտության տիպար է։

ԵՐԵՎԱՆ

Սպիտակի երկրաշարժի վեցերորդ տարելիցին նվիրված միջազգային ձեռնարկում Մոսկվայում

ԵՐԵՎԱՆ, 5 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՍՆԱՐՊ։ Սպիտակի երկրաշարժի վեցերորդ տարելիցին նվիրված միջազգային ձեռնարկմանը մասնակցելու համար այսօր Մոսկվա բռնվ Հայաստանի Գիտ. պատվիրակությունը Գերագույն խորհրդի նախագահ Բաբկեն Արարքցյանի գլխավորությամբ։ Նույն ուղերթով միջոցառմանը մասնակցելու մեկնեցին նաեւ ՀՀ կառավարության մի խումբ լիազոր ներկայացուցիչներ։ Միջազգային ձեռնարկմանը կմասնակցեն 27 երկրների պատվիրակություններ։ Դրա նպատակն է միջազգային ընկերակցության ջանքերը, նրա խաղաղական, տնտեսական, գիտական ներուժը միավորել ոչ միայն աղետյալ գոտու վերականգնումը եւ հատկացվող օգնությունը շարունակելու, այլեւ ամբողջ երկրագնդի վարդ կսից անվտանգ կյանքն ապահովելու նպատակով։ Ինչպես Մոսկվա մեկնելուց առաջ հայտնեց Հայաստանի պատվիրակության անդամ, Գիտ. նախագահության նախագահ Վարազդատ Ավագյանը, ողբերգական տարելիցին նվիրված միջոցառումները կտեւեն հինգ օր։

23-օրյա ընդմիջումից հետո թուրքմենական գազը մուտք գործեց Հայաստան

ԵՐԵՎԱՆ, 5 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՓԱՍՏ։ Արդյունավետ ավարտ ունեցան Հայաստանի եւ Վրաստանի ղեկավարների աշխատանքային բանակցությունները Թուրքմենիայի նախագահ Ս. Նիյազովի հետ։ Դեկտեմբերի 3-ին դրանց արդյունքների առնչվող մամլո ասուլիսում վերջինս հայտարարեց, որ գազի Անդրկովկաս գնացող գազամուղը բացված է, ինչն արժանացավ ներկաների բուռն ծափահարությունների։ Նույն ասուլիսի ընթացքում Թուրքմենիայի նախագահն ընդգծեց, որ փաստացի Հայաստանի հետ համագործակցելն իրենց համար ավելի հեշտ է, քանի որ «Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի գլխավորած կառավարությունը ճշտապահորեն կատարում է իր պարտավորությունները», ինչը չի կարելի ասել Վրաստանի մասին, որի պարտքը հասել է 400 մլն դոլարի։ Թուրքմենիան խոստացավ այդ գումարը ծեւակերպել որպես յոթ տարվա վարկ, երկրորդ տարուց մարում։ Ի դեպ, ռուսաստանյան «Գազարդյունաբերություն» ընկերության հետ ռուսաստանյան գործակցությունը ողջում է, բայց Հայաստանն ու Ադրբեջանը նույնպես պարտք են Թուրքմենիային 12 մլն դոլար, ինչի մասին Թուրքմենիայի նախագահը ոչինչ չասաց։ Ի պատասխան Հայաստան գազի տարանցիկ փոխադրման աղահով ման երաշխիքների հարստացման նրա խնդրանքին, Վրաստանի ղեկավարը է դուարդ Շեւարդնաձեն հստակ հայտարարեց, որ այսուհետեւ այդ ապահովման ոչ մի խնդիր չի ծագի։ Սակայն Վրաստանի իշխանությունները ամբողջովին չեն վերահսկում իրավիճակն իրենց հանրապետությունում։ Հաջորդ օրը Երեւանյան պայթեցվեց խողովակ գծի վրայով անցնող կամուրջը։ ՀՀ կառավարության մամլո ծառայության տվյալներով, մեր մասնագետները տեղում սկսել են վերականգնման աշխատանքները, որոնք կտեւեն մեկ շաբաթ։ Երկաթուղային փոխադրումների խափանումները, ինչպես հայտնի է, բուսերության, անհնարին են դարձնում վրացական նավահանգիստներից Հայաստանին հասցեագրված բեռների, այդ թվում ԱՄՆ-ի հատկացրած հացահատիկի փոխադրումը։ Վերջինիս առնչվող խնդիրները դեկտեմբերի 4-ին քննարկվել են ՀՀ վարչապետ Հրանտ Բագրատյանի եւ Հայաստանում ԱՄՆ արտակարգ ու լիազոր դեսպան Հարրի Գիլմորի հանդիպման ընթացքում։

ԱԱԿ ներկայացուցիչները Ֆրանսիայի դեսպանի մոտ

Դեկտեմբերի 5-ին ժամը 2:30-ին, նախորոք ձեռք բերված պայմանավորվածությամբ, ՀՀ-ում Ֆրանսիայի դեսպանատուն այցելեց ՌԱԿ-ի Կենտրոնական վարչությունը ներկայացնող պատվիրակություն՝ բաղկացած Ռուբեն Միրզախանյանից եւ Հովիկ Եուդեէյանից։

Ավելի քան մեկուկես ժամ տեւած զրույցի ընթացքում քննարկվեց ԵԱՀԽ-ի շրջանակներում ընթացող հայ-ադրբեջանական [illegible] պման կարգավորման միջնորդական առաքելությունների, Հայաստանում տնտեսական [illegible] հետ կապված սոցիալ-[illegible] ռայինմակի, խաղաղական ներքին կացության, սահմանադրական գործընթացի եւ ընտրական օրենքի հետ կապված հարցերը։

ՀՀ-ում Ֆրանսիայի դեսպան տիկ. Ֆրանսուազ դ'Արտինգը հետաքրքրվեց վերոհիշյալ հարցերի շուրջ ՌԱԿ-ի դիրքորոշմամբ։ ՌԱԿ պատվիրակության անդամները մանրամասնորեն պատասխանեցին կուսակցության տեսակետները ներկայացնելով հարցերի մասին։

Շեշտելով Ֆրանսիայի դրական դերը ԵԱՀԽ-ում, ՌԱԿ ներկայացուցիչները իրենց հայտնեցին, որ Ղարաբաղի հիմնահարցի արդարև [illegible] խնդրահարույց լուծման խաղաղա կանությունը չի համեցեցի Արցախի [illegible] ինքնորոշման անկերպ հեռացման ու անվտանգության։ ՌԱԿ ներկայացուցիչները դեսպան տիկ. դ'Արտինգին ծանոթացրին տնտեսական բարեփոխումների հարցում կուսակցության դասկերացումներին, միջազգային արժույթային ֆոնդի ու Հայաստանի կառավարության համաձայնեցված ծրագրի դեմ, որի ընդունմամբ հանգեցնում է վերապահությունների, նպաստել է ՌԱԿ-ը։

ՌԱԿ ներկայացուցիչներն իրենց գոհունակությունը հայտնեցին [illegible] ռաղենության Ազգայնական օրենքի [illegible] ուղղությամբ տարվող աշխատանքների համար, որից պետք է [illegible] ընտրությունների [illegible] ընտրողն [illegible] խնդիր, բայց իր ընտրելիք խորհրդարանի ինչպիսի իրավասություններով օժտված լինելն է։

Հանդիպման ընթացքում ՌԱԿ-ի կողմից շնորհակալություն հայտնվեց Ֆրանսիայի կառավարությանը ֆրանսիական դեսպանատան բարեկամ րի ինքնուրույններին հայերենին երկրորդ լեզվի կարգավիճակ շնորհելու առիթով։

Դեսպան տիկ. դ'Արտինգի հետ պայմանավորվածություն ձեռք բերվեց նման հանդիպումներում շարունակելու երկուստեք հետաքրքրություն ներկայացնող հարցերի քննարկումը։

Հանդիպումն անցավ գործնական ու ջերմ մթնոլորտում։

ԳԱՐԱԲԱՂՈՐՈՒՄ

Բուդապեշտի գագաթաժողով: Ղարաբաղի հարցում մեծ սպասումներ չկան

Ելցինը, Քլինթոնը եւ Մեյջորը հուսադիր ընդունեցին սահմանների անխախտելիության մասին

«Սառը պատերազմը չպարտվել սառը խաղաղությանը»

[illegible] Տես # էջ 3։

ԱՐԱԵԼ ԲՈՒՆԻԱԹՅԱՆ,
Տասոսի թղթակից, Բուդապեշտ

[illegible]

Տես # էջ 3

ԱԶԽԱՐՀ

Քրիստոֆերը ռուսական խաղաղապահներին ընդունում է միայն «կես դռնով»

ԲՈՒԴԱՊԵՇՏ, 5 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, VOA։ ԱՄՆ պետքարտուղար Ուորեն Քրիստոֆերը երեկ գիշեր մամուլին Հունգարիայի մայրաքաղաքում [illegible]

[illegible]

Սերբերը բաց թողին 53-ին, սակայն դեռեւս պահում են 350-ին

ԶԱԳՐԵԲ, 5 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, WSE։ [illegible]

[illegible]

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Հայաստանը հավանաբար կստանա ռուսական գազը

ԵՐԵՎԱՆ, 5 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՓԱՍՏ։ Դեկտեմբերի 5-ին ՀՀ վարչապետ Հ. Բագրատյանն ընդունել է ՀՀ-ում ՌԴ արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Վլադիմիր Ստուպիշինին։ Հանդիպման ժամանակ են քննարկվել են 1995 թ. հայ-ռուսական առեւտրատնտեսական համագործակցության հարցերը, այդ առնչությամբ կնքվելիք երկու ծանագրերի հետ կապված հարցեր։ ՀՀ կառավարությունից ստացված տեղեկություն համաձայն, շրջանցվել է նաեւ ՌԴ-ից գազ ստանալու հնարավորությունը։ Վարչապետն այդ կապակցությամբ նշել է, որ հարցի օրինական լուծման դեպքում ռուսական գազի ծավալի չափով կկրճատվի թուրքմենական գազի [illegible] ծավալը, նախ որ, ըստ վերջիններիս հետ արված կնքված պայմանագրի, սահմանափակված էր միայն գազի առավելագույն չափի վերաբերյալ։

Ա. Աբրահամյանը «Արավոտի» խմբագիր

ԵՐԵՎԱՆ, 5 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՓԱՍՏ։ Դատախազի [illegible] հաղորդած տեղեկատվության համաձայն, ՀՀ նախագահի նախկին մամլո քարտուղար Արամ Աբրահամյանը նշանակվել է «Առավոտ» օրաթերթի գլխավոր խմբագիր։ Նույն աղբյուրները տեղեկացնում են, որ նախկին խմբագիր Իգնատ Մամյանը [illegible]

digitised by A.R.A.R.@

տեղական

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

Նիյազովը, գազը եւ ազգային հպարտութիւնը

Դեկտեմբերի 2-ին Վրաստանին ու Հայաստանին թուրքմենական գազի մատակարարման հարցի շուրջ բանակցութիւններ վարելու նպատակով Աշգաբատ էր մեկնել հայկական բարձրաստիճան մի պատուիրակութիւն, գլխաւորութեամբ հանրապետութեան նախագահ Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի: Նոյն օրը եւ նոյն նպատակով Թուրքմենիա էր ժամանել նաեւ Էդուարդ Շեւարդնաձէն:

Ինչ խօսք, նոյեմբերի 18-ից թուրքմենական գազի մատակարարման դադարեցման հետեւանքով էլեկտրաէներգիայի ճգնաժամ էր ստեղծուել Վրաստանում ու Հայաստանում: Ստեղծուած ծանր վիճակը Շեւարդնաձէին ստիպել էր դիմելու Ռուսաստանի ու Թուրքմենիայի նախագահներին՝ խնդրելով օգնել Վրաստանը գազով ապահովելու գործում: Ըստ երեւոյթին լուրերի հետեւում օգնութեան նոյնանման ծիգեր էր գործադրում նաեւ հայկական կողմը, որի արդիւնքում ծեռք էր բերուել Սաւրոպոլից Հայաստանին օրական 2 մլն խմ գազ մատակարարելու պայմանաւորուածութիւն:

Հակառակ Ստաւրոպոլից գազի հոսքի բացմանը, հայկական պատուիրակութիւնը Աշգաբատում շարունակում էր թուրքմենական կողմի հետ քննարկել գազի մատակարարման վերսկսման հետ կապուած հարցերը, որով ծեռք էր բերւում համաձայնութիւն, ըստ որի Հայաստանը 1995-ի ընթացքում նպաստաւոր պայմաններով գազ էր ստանալու Թուրքմենիայից: Երկու երկրների վարչապետների միջեւ ստորագրւում էր նաեւ առեւտրատնտեսական համաձայնութիւն:

Թուրքմենիայի նախագահ Սափարմուրադ Նիյազովի, Վրաստանի ղեկավար Էդուարդ Շեւարդնաձէի եւ Հայաստանի նախագահ Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի միջեւ տեղի ունեցած բանակցութիւնները, մանաւանդ գազի մատակարարումների շուրջ, Անդրկովկասի երկու երկրների համար խոստմնալից աւարտ ունեցան, երբ բանակցութիւններից յետոյ կայացած մամլոյ ասուլիսում, Նիյազովը, շրջապատուած Շեւարդնաձէով ու Լեւոն Տէր-Պետրոսեանով, յայտարարեց գազի ծորակը վերաբացելու մասին, որն ընդունուեց ծափահարութիւններով:

Միլիոնաւոր մարդկանց համար ուրախացուցիչ այդ յայտարարութիւնը զուգակցուեց ազգային մեր հպարտութիւնը շոյող ու հայկական պետականութեան ծեռք բերած հեղինակութիւնը հաստատող գրուագներով: Շեշտելով Հայաստանի վստահելի ու պարկեշտ գործընկեր լինելը, Թուրքմենբաշին բոլորի առաջ Շեւարդնաձէին ստիպեց զիջել Հայաստան գազի անխափան հոսքը երաշխաւորող յայտարարութիւն անել:

Ճիշտ է, գազի կարիքից այրւում են երկու հանրապետութիւններն էլ, դիմագրաւելով բազում դժուարութիւններ, սակայն ի տարբերութիւն խորհրդային դիւանագիտութեան երբեմնի ղեկավար Շեւարդնաձէի ներկայիս խնդրարկուի վիճակին, նախագահ Լեւոն Տէր-Պետրոսեանը Աշգաբատ էր մեկնել հաւասարների միջեւ համաձայնութիւն կնքելու ու փոխշահաւէտ առեւտուր անելու համար, որի ապացոյցը նրա ինքնավստահ, հանգիստ եւ արժանապատիւ պահուածքն էր մամլոյ ասուլիսի ընթացքում, որտեղ խոստովանում էր, որ Հայաստանը Թուրքմենիայից [illegible] ողորմութիւն չի խնդրում, այլ իր վճարածի ու վճարելիքի դիմաց գազ էր ուզում ներմուծել:

Մամլոյ ասուլիսին հեռուստադիտութեամբ հետեւողներիս համար Հայաստանին ու նախագահ Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի կառավարութեան հասցէին արուած Նիյազովի դրուատական խօսքերը ոչ միայն ազգային [illegible] տութեան, այլ նաեւ [illegible] մերենյանի ու անկախ [illegible] պետականութեան կայացման մեր հաւաքական ուխտի վերանորոգման առիթ էին, որի գաղափարի շուրջ համախմբուելուց զատ այլընտրանք չունի մեզանից եւ ոչ մէկը:

ՅԱԿՈԲ ԲՈՅԱՃԵԱՆ

Ինչպես արդեն հաղորդել էինք, Ռամկավար ազատական կուսակցության վարչությունում տեղի ունեցան քննարկումներ մարդու իրավունքների պաշտպանության խնդրի առնչությամբ: Կուսակցության վարչությունը քննարկումները նվիրել է մարդու իրավունքների պաշտպանության միջազգային օրվան՝ դեկտեմբերի 10-ին:

Վերջերս մարդու իրավունքների խնդիրը Հայաստանի կյանքին արդիական բնույթ է ստացել: Բազմաթիվ հարցերից քննարկման էին դրվել շատ հիմնականները, որոնց շուրջն նարկել մարդու իրավունքների տեսանկյունից, ընեւ գործադիր դիտարկվում է ղարաբաղի հայերի կրկնակի «ճնշման» գործընթացը:

Ընդհանուր առմամբ, խոսողներն իրենց ելույթներում ընդգծեցին նաեւ այն, որ մարդու իրավունքների պաշտպանության մեխանիզմները դեռեւս խստակեցված չեն: Ըստ հետեւողական էր նաեւ մարդու իրավունքների հարցերի իրավական ձեւակերպման խնդրի քննարկումը: Ներկաները քննարկեցին նաեւ ընտրությունների օրենքի նախագիծը: Նաեւ նշվեց, որ կարեւոր է այս հարցում հաշվի առնել այնպիսի մարդու իրավունքների վիճակը պաշտոնական մակարդակի վրա չի գտնվում առհասարակ, եւ լրագրողների միջավայրում մասնավորապես: Մամուլն այսօր արդեն ոչ թե «չորրորդ» իշխանություն է, այլ գերթե առաջին: Դատեցին լինենք, էլեկտրականություն չկա, հետեւաբար, հեռուստահաղորդումներն ու ռադիոհաղորդումները նույնպես անմատչելի են: Այնպես որ, միայն մամուլն է մնացել որպես հանրային կարծիքի ձեւավորման կամ ժողովրդի հիշողության մեջ հանրապետության քաղաքական գործիչների անունների «պահպանման» միջոց: Լրագրողների դեմ ուղղված անարգելակ կան ճայներ հենց այժմ նախընտրական արշավի շրջանում, ոչ այլ ինչ է, քան չվերահսկվող մամուլը վերահսկողության տակ առնելու փորձ:

ՀԻՄՆԱՀԱՐՑԵՐ

Մարդու իրավունքները Հայաստանում

էլ վիճաբանություններ ծավալվեցին, թեեւ բոլոր ներկաները նշեցին, որ հարցերը շատ տարողունակ են եւ պահանջում են առանձին, կոնկրետ քննարկում:

Առաջին շատ կարեւոր հարցը մարդու իրավունքների որպես ժողովրդավարական պետության ստեղծման անբաժանելի բաղադրամասի պաշտպանության հարցն է: Ինչպես հայտնի է, մարդու իրավունքների Հռչակագիրն ընդունվել է մի քանի տասնամյակ առաջ եւ ուշացած լրացումներով գործում է մինչեւ օրս: Սակայն, ինչպես ասաց հանդիպումը վարող Ռաֆայել Պետրոսյանը, հարկավոր է խնդրի բոլոր երեսակները կոնկրետացնել հանրապետության իրավիճակի համապատասխան: Նա մասնավորապես ասաց, որ մարդու իրավունքների մասին կարելի է խոսել լոկ այն բանից հետո, երբ իրավաբանորեն հաստատվի տնտեսական ազատությունը: Ի դեպ, այդ հարցադրմանն ու դրույթին անդրադարձան գրեթե բոլոր ելույթ ունեցողները: Ի դեպ, քննարկմանը մասնակցում էին մի շարք քաղաքական կուսակցությունների՝ ՀԺԴՄ-ի, Հանրապետական կուսակցության, ՀԴԿ-ի, Կոնգրեսի եւ զանգվածային լրատվության միջոցների ներկայացուցիչներ:

Ելույթ ունեցողները մարդու իրավունքների պաշտպանության հարցերը շաղկապեցին ոչ միայն կարեւոր հարցի տնտեսական ազատության հետ: Քննարկման ի հայտ եկավ այդ հարցի առթիվ քաղաքական տարբեր կուսակցությունների հայացքների որոշ մերձեցում:

Շատ հետաքրքիր եւ բուռն ընթացավ «Ղարաբաղյան հիմնահարցի լուծումը մարդու իրավունքների տեսանկյունից» հարցի քննարկումը: Հետաքրքիր էր այդ խնդրի առթիվ Վլադիմիր Նազարյանի կարծիքը: Այսպես, նա ասաց, որ վտանգ է տեսնում մարդու իրավունքների տեսանկյունից Ղարաբաղի խնդրի քննարկման մեջ: «Ղարաբաղյան հարցը ազգային հարց է, եւ նման քննարկումը փաստորեն այդ հարցի խնդրահարույցման անհեռանկարայնության ձեւն է», նշեց նա: Այնուհետեւ նա ասաց, որ զարմանալի չէ, որ հենց Ադրբեջանում կոպտորեն ոտնահարվում են մարդու իրավունքները, եւ այդ երկրի ղեկավարությունը փորձում է «Ղարաբաղի խնդիրը» քննարկել մարդու իրավունքների տեսանկյունից...

երկրների փորձը, ինչպիսիք են Ֆրանսիան, Իտալիան, Անգլիան: Սակայն, մեր կարծիքով, «օտարի

փորձը մեզ օտար է մնում», չէ որ Եվրոպան իր արյունալի ուղին է անցել մինչեւ ժողովրդավարության այսօրվա մակարդակին հասնելը:

Կոնգրեսի ներկայացուցիչները խիստ յուրօրինակ ձեւով մարդու իրավունքների խնդիրը շաղկապեցին մեր հանրապետության պետական կառուցվածքի վերաբերյալ իրենց տեսակետի արտահայտման հետ: Այսպես, նրանք հայտարարեցին, որ իրենց կուսակցությունը հանդես է գալիս «խորհրդարանային հանրապետության» օգտին: Ճիշտ է, չի կարելի ասել, թե պետական կառուցվածքը շաղկապված չէ մարդու իրավունքների խնդրի հետ, սակայն պարզ չէր, թե կոնգրեսը ինչ է դրա կեռուցնում ասելով «խորհրդարանային հանրապետություն»:

Աշոտ Նավասարդյանը մասնավորապես ասաց, որ մարդու իրավունքների խնդիրը պետք է ընկալվի մեր ժողովրդի էթնիկական առանձնահատկությունների տեսանկյունից: Նա անդրադարձավ նաեւ մեր ազգային շահերի խնդրին, շեշտելով նմանատիպ գործընթացների առկայությունը Ռուսաստանում: Ռուսաստանի այդ միտումների լույսով մենք հայերս, պետք է կոնկրետացնենք մեր ազգային շահերը նաեւ մարդու իրավունքների բնագավառում:

Միայն քննարկման վերջում բարձրացվեց կոնկրետ հարց. խոսվեց, որ մեր հանրապետությունում ինչ է, քան չվերահսկվող մամուլը վերահսկողության տակ առնելու փորձ:

Ներկաները նշեցին, որ հանրապետությունում կան ուժեր, որոնք «կկարողանան» հարկ եղած դեպքում կեղծել ընտրությունները եւ, դրանով իսկ, բուն էության կխախտեն մարդու իրավունքները:

Ամփոփելով քննարկումները, Ռուբեն Միրզախանյանը շեշտեց, որ օրակարգում նշված շատ կետեր, անկասկած, չեն սպառում մարդու իրավունքների պրոբլեմատիկան: Ավելին, այդ շատ բնագավառները, առանձին վերցրած դրանց ենթախնդիրները, կարող են հետագայում հատուկ քննարկումների առարկա հանդիսանալ, երբ մասնակիցները այդքանի ցանկություն հայտնեն: Կուսակցության ցանկությունն էր գործնական հարթության վրա դնել քննարկումների շնորհիվ ձեւավորված ուղեցույցներ գաղափարները, եւ քննարկումները ցույց տվեցին, որ այս ուղղությամբ աշխատանքը շարունակելու դեպքում կարելի է դրական արդյունքներ ակնկալել:

Շնորհակալություն հայտնելով մասնակիցներին, Միրզախանյանը մեկ անգամ եւս շեշտեց, որ նման քննարկումները քաղաքական երկխոսության անհրաժեշտ ուղին են, եւ ՀՌԱԿ-ը կշարունակի այդ ավանդույթը:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Բարձրացվել նաեւ մերձխաղաղական ավտոբուսների փոխադրավարձը

ԵՐԵՎԱՆ, 5 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՓԱՍՏ: Դեկտեմբերի 6-ից կբարձրանա նաեւ մերձխաղաղային հասարակական ավտոտրանսպորտի ուղեվարձը: Համաձայն [illegible] ՀՀ տրանսպորտի նախարարության ուղեւորափոխադր[illegible] [illegible] վարչության պետ Մ. Սարգսյանի հաղորդման, մերձխա[illegible] [illegible] ավտոտրանսպորտի կոնկրետ երթուղիների ուղեվարձի բար[illegible] [illegible] չափը կախված կլինի տվյալ երթուղու երկարությունից:

Ավարտվել է բրնձի եւ կարագի կտրոնների բաշխումը

եւ սկսվել է դրանց վաճառքը խանութներում: Երեւանի լրատվական կենտրոնից հայտնել են, որ բնակչությունը կարող է 17 դրամով գնել 0,5 կգ բրինձ եւ 50 դրամով 0,25 կգ կարագ:

ՆՏ

ԲՐԵՍԼԱ

Կասեցվել է հանցախումբ

ՀՀ ազգային անվտ[illegible] [illegible] պետական [illegible] [illegible]ությունը եւ Ռուսաստանի հակահետախուզության դաշնային ծառայությունը, թմրանյութերի միջազգային ապօրինի շրջանառության դեմ պայքարի շրջանակներում կասեցրել են միջազգային թմրախմբավորման հանցավոր գործունեությունը: 1994 թ. դեկտեմբերի 2-3-ին Մոսկվայում եւ Երեւանում կալանվել են մի խումբ անձինք, որոնց մոտից առգրավվել է հերոինի խոշոր խմբաքանակ, մեծ թվով հրազեն, զինամթերք եւ պայթուցիկ նյութեր: Հարուցվել են քրեական գործեր, կատարվում է հետաքննություն:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Վ. Փափազյանը ՆԱՏՕ-ում

Դեկտեմբերի 2-ին Բրյուսելում ՆԱՏՕ-ի շտաբ-բնակարանում տեղի ունեցավ Հյուսիսատլանտյան համագործակցության խորհրդի (ՀԱԽ) անդամ երկրների արտաքին գործերի նախարարների հերթական հանդիպումը: ՀՀ պատվիրակության կազմում էին արտգործնախարար Վահան Փափազյանը (պատվիրակության ղեկավար), արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Արմեն Սարգսյանը, Բելգիայում ՀՀ դեսպանության դեսպանորդ խորհրդական Գրիգոր Բաղդասարյանը, պաշտոնական այլ անձինք:

Ըստ ԱԳՆ մամուլի եւ հասարակայնության հետ կապերի ծառայությունից Արմենպրեսին հաղորդած մանրամասների, հանդիպմանը քննարկվել են ՀԱԽ-ի, ինչպես նաեւ «Գործընկերություն հանուն խաղաղության» (ԳՀԽ) ծրագրի շրջանակներում 1994-1995 թթ. գործունեության խնդիրները: Լսվել են նաեւ ՀԱԽ-ԳՀԽ համապատասխան պաշտոնյաների զեկույցները: Շեշտվել է եվրոպական անվտանգության կառույցների հետագա ամրապնդման անհրաժեշտությունը: Արտգործնախարար Վահան Փափազյանը կարճատեւ աշխատանքային առանձնազրույց է ունեցել ԳՖՀ-ի արտգործնախարար Քլաուս Քինկելի, ԱՄՆ պետքարտուղար Ուորեն Քրիստոֆերի, նրա տեղակալ Ջեկ Քոլինզի, Հունաստանի արտգործնախարար Կարոլոս Պապուլիասի, Ռուսաստանի Դաշնության արտգործնախարար Անդրեյ Կոզիրեւի, Մեծ Բրիտանիայի արտաքին գործերի պետնախարար Դուգլաս Հերդի, Ֆրանսիայի արտգործնախարար Ալեն Ժյուպեի հետ:

Առաջին գործարանները

Հրապարակվել է բաց բաժնետիրական ընկերությունների ձեւով առաջին հերթական սեփականաշնորհվող ձեռնարկությունների ցանկը. 1. «Կարինե» ֆիրմա 2. Ռետինատեխնիկական իրերի գործարան 3. «Հայէլեկտրապարատ» ԳԱՄ 4. Կոմբիկորների գործարան 5. Պոմպերի գործարան 6. Ամրանների գործարան 7. «Երազ» գործարան 8. Ա. Մյասնիկյանի անվան կահույքի ԱՄ 9. «Տոտո» տրիկոտաժի ֆիրմայի գլխամասային ֆաբրիկա 10. Երեւանի հրուշակեղենի մակարոնի կոմբինատ. Ըստ ՀՀ կառավարության որոշման, սահմանվել է, որ նշված ձեռնարկություններում բաժնետոմսերի բաժանորդագրությունը սկսվելու է 1995 թվականի մարտի 1-ից ոչ ուշ՝ սեփականաշնորհման սերտիֆիկատների անուղղի ձեւով:

ՆՏ

Կարելի է մեկնել Քիշ առանց հրավերի

ԵՐԵՎԱՆ, 2 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՓԱՍՏ: Վերջերս Քիշ կղզի կատարած այցի ընթացքում Հայաստանի պաշտոնական պատվիրակությունը Իրանի հետ ձեռք բերված պայմանավորվածության համաձայն պայմանագիր է ստորագրել Հայաստանի քաղաքացիների առանց հրավերի այս կղզի մեկնելու հնարավորության մասին: Այսուհետ ՀՀ ցանկացած քաղաքացի կարող է տոմս գնել եւ հանգիստ մեկնել աշխարհի գեղեցկագույն կղզիներից մեկը, ուր կարող է հոյակապ ժամանակ անցկացնել անհամեմատ ավելի քիչ ծախսերով: Այստեղ Հայաստանի քաղաքացիների համար նույնիսկ հատուկ լողափեր են առանձնացվել:

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության Դ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010 Հանրապետության 47
Ֆաքս 562941 AT&T (7 8852) 151065
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՎԵՏԻՔՅԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԲՈՅԱՃԵԱՆ / 529221
Տնօրեն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍՅԱՆ / 562863
A STYLE համակարգչային ծառայություն / 581841
Apple Macintosh
Azg armenian daily
LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ՇՐՋԱՆ ԱԶԳ

ԳՐՈԶՆԻ

Չեչնիայի շրջափակումն ուժեղանում է

ԳՐՈԶՆԻ, 5 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ԹՈՒՐԱՆ ՍՆԱՐԵ: Վերջին մեկ օրում Չեչնիայի շրջափակման օղակը շարունակում էր սեղմվել: Ինչպես բրթակիցներին հայտնեց Չեչնիայի կապի նախարար Մայրբեկին Իբրահիմովը, հանրապետության սահմանների երկայնքով տեղաբախվում է ռուսական զորքերի արդեն երկրորդ էշելոնը: Շրջափակման են բոլոր ճանապարհներն ու հաղորդակցությունները: Հանրապետություն ոչ ոք չի կարող մուտք գործել, կամ այնտեղից հեռանալ: Նույն աղբյուրը հայտնեց, որ շարունակվում է ռուսական զորքերի փոխադրումը Վլադիկավկազ եւ Բեսլան, այնտեղից զորամասերը բերվում են հանրապետության սահմանների մոտ: Դեկտեմբերի լույս 3-ի գիշերը մի խումբ ուղղաթիռներ անկանոն կրակ են բացել Գրոզնիի բնակելի թաղամասերի վրա: Միաժամանակ տասը տանկեր փորձել են մոտենալ Գրոզնիի հեռուստակենտրոնի շենքին, բայց կանգնեցվել, իսկ ապա գրավվել են Գրոզնիի պաշտպանների կողմից: Տանկերի անձնակազմերը ձերբակալված են:

Դեկտեմբերի 3-ի առավոտյան, ռուսական օդուժը հերթական հարձակումը գործեց Չեչնիայի Արգուն հաղաքի վրա: Ռմբակոծումներից զոհվեց 15 խաղաղ բնակիչ, կան մեծ ավերածություններ: Այդ մասին հայտնեց Չեչնիայի մամուլի ու լրատվության նախարար Մովլադի Ուդուգովը: Ինչպես ասաց Ուդուգովը, նույն օրը Տուլայի դեսանտային դիվիզիայի չորս դեսանտայիններ անցել են Չեչնիայի կառավարական զորքերի կողմը: «Զինվորներն ասացին, թե չեն ուզում կռվել չեչեն ժողովրդի դեմ: Զինծառայողները խնդրեցին ապահով իրենց ցույց չտալ լրագրողներին եւ չնշել անունները, քանի որ վախենում են, թե հետեւանքները հավանաբար կզգան իրենց մերձավորների հետ», ասաց Ուդուգովը: Ռուսաստանցի զինվորները հայտնել են, թե երկու օր առաջ իրենց փոխադրել էին Բեսլան, որտեղ արդեն կան 11 հազար դեսանտայիններ Տուլայի, Պսկովի եւ Ռյազանի դեսանտային դիվիզիաներից: Բացի դրանից, Բեսլանում կուտակված է հատուկ ջոկատների եւ ներքին զորքերի մի քանի հազար զինծառայող:

Ուդուգովի խոսքերով, ռուսական ներքին զորքերի մոտ 4 հազար զինծառայողներ արդեն օկուպացրել են Չեչնիայի Նադտերեչնի շրջանի մի մասը եւ ներկայումս այնտեղ են գալիս նորանոր ստորաբաժանումներ: Նա ավելացրեց, որ մեկ օր առաջ Գրոզնիում խփվել է ՍՈՒ-25 գրոհային ինքնաթիռ, որի օդաչուներն էին ռուսաստանցիներ Զվյագինցեւը եւ Պետրենկոն: Ինքնաթիռից նետվելուց հետո Պետրենկոն զոհվել է, իսկ Զվյագինցեւը գերի է ընկել: Գերի օդաչուն հայտնել է, որ ինքը մոսկվացի է եւ հակահետախուզության դաշնակցային ծառայության կողմից հավաքագրվել է Գրոզնիի օդային գրոհներին մասնակցելու համար:

Չեչնիայի անկախության մարտիկներին վկայակոչելով, Մովլադի Ուդուգովը հայտնեց, որ պաշտոնական Գրոզնիի ուժային կառույցների համաձայն, այդ ծառայության փոխնախագահ Սեւոստյանովի հրամանատարությամբ կազմված է Բորիս Ելցինի դեմ ծառայության հետ: Դրան մասնակից են նաեւ Ելցինի վարչակազմի ղեկավար Սերգեյ Ֆիլատովը, փոխվարչապետ Սերգեյ Շախրայը, Ալեքսանդր Ռուցկոյը եւ մի շարք ուրիշ քաղաքական գործիչներ, ասաց Ուդուգովը: Նրա կարծիքով, Չեչնիայի իրադարձությունները անմիջականորեն կապված են Ռուսաստանի նախագահի դեմ նյութված դավադրության հետ:

Ուդուգովն ավելացրեց, որ որպես բարի կամքի արտահայտություն օրերս Չեչնիա այցելած Պետդումայի պատվիրակությանը հանձնվել են Գրոզնիում նոյեմբերի 26-ին գերի ընկած ռուսաստանցի զինծառայողներից երկուսը:

ԵՐԵՎԱՆ, 5 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՓԱՍՏ: ԵԱՀԽ-ի այսօր Բուդապեշտում մեկնարկող վեհաժողովը կարող է հաստատել Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության գոտում 3000 միջազգային խաղաղապահ զինվորներ տեղակայելու առաջարկը: Այս մասին հայտարարել է արեւմտյան քարտուղարության մի դիվանագետ: Նա մասնակցում է հինգնախարարի շուրջ ԵԱՀԽ շրջանակներում ընթացող բանակցություններին, բայց ցանկացել է չհրապարակել իր անունը: Դիվանագետը նշել է, թե լավ կլինի այն հարցում, որ վեհաժողովը [illegible] սահմանվի: Լեռնային Ղարաբաղում տեղակայվելիք խաղաղապահ ուժերի խնդիրն ու խաղաղապահ գործողությունների ընդհանուր սկզբունքների հարցն առանձին են քննարկվել: Ռուսաստանն այն կարծիքին է, որ պետք է իրավունք ունենա պահպանելու իր անկախությունը, քանի որ արեւմտյան պետությունները եւ ՄԱԿ-ը պատրաստ չեն նախկին ԽՍՀՄ հանրապետություններ ուղարկել բանակային ուժի խաղաղապահ ուժեր: Ռուսաստանը խոստացել է նախապայմանավորել, որ կտրականապես կմերժի չեչենական ճգ-

ՄԵԿՆԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Ղարաբաղյան հակամարտության կենտրոնը տեղափոխվում է Բուդապեշտ

դավի մասնակիցները կարող են հաշտության գալ մի քանի ամսում տարածաշրջանում խաղաղապահ ուժեր տեղակայելու վերաբերյալ: Երբ դա տեղի ունենա, ապա Հելսինկիի խորհրդաժողովի հիմքի վրա աճած եւրոպական այս կազմակերպությունն առաջին անգամ խաղաղարարի դեր կստանձնի: Դա լուրջ քննություն է լինելու սառը պատերազմին հաջորդած ժամանակաշրջանի հակամարտություններում գործելու ԵԱՀԽ-ի կարողությունների համար: Նման շրջանակը կփրկագործի նաեւ ՄԱԿ-ի գործերը, որն այժմ խիստ ծանրաբեռնված է Բոսնիայում, Սոմալիում եւ այլուր իրականացվող խաղաղապահ առաքելություններով: Ռուսաստանը չի ցանկանում հաստատել Ղարաբաղում միջազգային ուժերի եւ միջազգային դիտորդների տեղակայումը: Արեւմտյան երկրյալ դիվանագետը, սակայն, ընդգծել է, թե նշաններ կան, որ Ռուսաստանն ավելի ճկուն կեցվածք է ընդունել այս հարցում: Ռուսում ընդունելու հնարավորները հասարակ են: Մենք արդեն առաջընթաց ենք արձանագրել: Թուրքիան առաջարկել է 480 զինվոր տրամադրել խաղաղապահ ուժերի համար, մի շարք այլ երկրներ 700 զինվոր են առաջարկել: Խաղաղապահ գործողությունների իրականացման առաջին վեց ամսվա ծախսերը կկազմեն 40 մլն դոլար: Առայժմ պարզ չէ, թե ինչպես է ապահովվելու ֆինանսավորումը: Մտահոգված իր հարավային սահմանում բռնկված բախումներով Մոսկվան պնդում է, որ սկսվող վեհաժողովը հավանություն տա նախկին խորհրդային տարածքում ռուսական խաղաղապահ գործողություններին», ասել է նա:

Ռուսաստանը մի կողմից ցանկանում է, որպեսզի ԵԱՀԽ-ն ֆինանսավորի իր գործողությունները, մյուս կողմից էլ հրաժարվում է այդ գործողությունները միջազգային վերահսկողության տակ դնելու: Դա հանգեցրել է ԵԱՀԽ-ի չափանիշների եւ սկզբունքների համար պա-

նամափ քննարկման առնել առաջարկ, քանի որ դա իր ներքին գործն է: Ինչեւէ, ուսապկող գրեթե բոլոր հաղորդակցությունների ընդգծում են, որ ԵԱՀԽ գագաթաժողովի օրակարգային գլխավոր հարցերից մեկը ղարաբաղյան հակամարտության հարցն է: Արեւմուտքը ԱՄՆ-ի գլխավորությամբ, ցանկանում է 3300 խաղաղապահ զինվորներից կազմված միջազգային ուժեր տեղակայել այս հակամարտության գոտում մարտերի կնքված հրադադարը վերահսկելու նպատակով: Սակայն մի շարք փորձագետների կարծիքով, ԵԱՀԽ Բուդապեշտի գագաթաժողովը չի կարողանա արմատական բեկում մտցնել հակամարտության կարգավորման գործընթացում: Այդպիսի բեկում է դիտվում խաղաղապահ ուժերի կազմի ու դրանց տեղակայման ժամկետների վերջնական ճշգրտումը: Այս եզրակացությունը հիմնվում է այն իրողության վրա, որ ԵԱՀԽ-ն կարող է որոշում կայացնել միայն կոնսենսուսի սկզբունքով, այսինքն բոլոր երկրների համաձայնության դեպքում:

Այս առթիվ «Ազատություն» ռադիոկայանը նշում է, որ չպետք է մոռանալ, սակայն, որ Բուդապեշտում ոչ թե շարքային ժողով է գումարվել, այլ աշխարհի 53 պետությունների, այդ թվում գերտերությունների ղեկավարների հանդիպում, որի ընթացքում հնարավոր են պայմանավորվածություններ եւ փոխզիջումներ, եւ որոնք հասցվելիք են ամսաթվերով:

Ինչեւէ, դեկտեմբերի 5-ին վեհաժողովն սկսեց իր աշխատանքները եւ պլենար նիստում առաջինը ելույթ ունեցավ ՌԴ նախագահ Բորիս Ելցինը: Եվրոպայում առաջ է քաշվում նորովի «Խորհրդակցություն» «Կազմակերպություն» վերանվանման առաջարկը: Մեծ ուշադրության են գրավում նաեւ «Ընդհանուր եւ համապարփակ անվտանգության մոդել XXI դարի Եվրոպայի համար» նախագծի դրույթները: Մեծ հետաքրքրություն է առաջացրել նաեւ նույն օրը կայանալիք Բորիս Ելցինի հանդիպումը ԱՄՆ-ի նախագահ Բիլ Քլինթոնի հետ:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Տաջիկստանում վերանվանվեց նոր վարչապետ՝ Ջամշեդ Քարիմովը

ԴՈՒՇԱՆԲԵ, 4 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՌԻԱ ՍՆԱՐԵ: Տաջիկստանի նախագահ Էմոմալի Ռահմոնովի հրամանագրով հանրապետության վարչապետ է նշանակվել Ջամշեդ Քարիմովը: Նոր վարչապետը 55 տարեկան է, նա ակադեմիկոս է: Նախկին նոր նշանակումը եղել է պետության ղեկավարի խորհրդական: Պետության ղեկավարի աշխատակազմի ղեկավար է նշանակվել ակադեմիկոս Թուրխան Նազարովը:

Շարունակվում է ուկրաինացի ուսանողների գործադուլը

ԿԻԵՎ, 3 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՓԱՍՏ: Արդեն երրորդ օրն է, ինչ շարունակվում է ուկրաինացի ուսանողների գործադուլը, որոնք բողոքում են թանկացումների դեմ եւ պահանջում աշխատավարձի բարձրացում: Ուժեղ ցուրտը հաղթահարելով ուսանողների մի մեծ խումբ երեկ հավաքվել էր կառավարության շենքի մոտ: Ցուցապաստառների վրա գրված էր. «Թող նախարարները փորձեն ապրել ուսուցիչների աշխատավարձով»: Նրանք սպառնում են համընդհանուր գործադուլ սկսել հունվարի 16-ից, երբ մինչ այդ ոչինչ չարվի դրությունը հանգստացնելու համար:

ԲՈՒԴԱՊԵՇՏ

Ելցինը, Քլինթոնը եւ Մեյջորը հուշագիր ընդունեցին սահմանների անխախտելիության մասին

Մկիզբը էջ 1

Ինչ վերաբերում է Ելցինին, ապա իր ելույթում նա գերադասեց ընդհանրապես չանդրադառնալ ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորմանը՝ փոխարենը «հակահարված» տալով Քլինթոնի ելույթին: Ըստ նրա, Եվրոպան, հազիվ հասցնելով ազատվել «սառը պատերազմի» ժառանգությունից, կարող է հայտնվել «սառը խաղաղության» պայմաններում, եւ ՆԱՏՕ-ն, ստեղծվելով «Սառը պատերազմի պայմաններում», ներկայումս դժվարանում է իր տեղը գտնել Եվրոպայում: Ռուսաստանի նախագահի կարծիքով, «Ն թե փորձում են ՆԱՏՕ-ի պատասխանատվության սահմանները մոտեցնել Ռուսաստանին, ապա կասեմ միայն մի բան, դեռ վաղ է Ռուսաստանում ժողովրդավարությունը թաղելը»: Ըստ Ելցինի, ԵԱՀԽ-ի հիմնական ջանքերը պետք է ուղղված լինեն մարդու իրավունքների եւ ազգային փոքրամասնությունների շահերի պաշտպանությանը, իսկ ինչ վերաբերում է Ռուսաստանի միջնորդական դերին, ապա պարզվում է, որ «Ռուսաստանը պատրաստ է ԱՄԿ-ի եւ ԵԱՀԽ-ի իր գործընկերների հետ կիսել քաղաքական եւ նյութական պատասխանատվությունը» հակամարտությունների կարգավորման գործում:

Ինչ վերաբերում է բուն ղարաբաղյան հակամարտությանը, ապա անհրաժեշտ է նշել, որ Ադրբեջանի պատվիրակությունը պատշաճ կերպով էր պատրաստվել գագաթաժողովին՝ «Նոր վորել» հյուրանոցի սրահներն ու մի քանի ցանկերը բառացիորեն քաղված էին ադրբեջանական կողմի տեսակետները ներկայացնող տեղեկագրերով ու գրքույկներով, որոնցից, մասնավորապես, պարզ էր դառնում, որ Ադրբեջանը պատրաստ է Լեռնային Ղարաբաղի հայերին ինքնավարության իրավունք տալ (նրանք կարող են լինել եւ Ադրբեջանի, եւ Հայաստանի քաղաքացիներ), Լաչինի մարդասիրական մի քանիցը պետք է վերահսկեն միջազգային ուժերը եւ ադրբեջանական մաքսավորները, եւ այլն: Փոխարենը հայկական պատվիրակությունը կարող էր գոհանալ միայն նրանով, որ նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը նստած էր անմիջապես Քլինթոնի կողքին՝ բուն հայկան պատվիրակության դիմաց: Ին չեւէ:

Երեկ ուշ երեկոյան տեղի ունեցավ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի ելույթը, իսկ այսօր առավոտյան ելույթ կունենա Հեյդար Ալիեւը: Ենթադրվում է, որ ԵԱՀԽ գագաթաժողովը հատուկ բանաձեւ կընդունի ղարաբաղյան հակամարտության վերաբերյալ, որի հիմնական կետերն, ըստ հավաստի տեղեկությունների, արդեն իսկ համաձայնեցված են: Իսկ աշխատում մի ամբողջ աշխատանքային օր կա, եւ կարելի է են քաղել, որ եթե անգամ հակամարտության կարգավորման շուրջ որեւէ լուրջ առաջխաղացում չարձանագրվի, ապա գոնե հստակություն կմտցնի այդ խնդրում Արեւմուտքի դերի վերաբերյալ:

ԲԱՔՈՒ

Մոլլազադեն մեկնաբանեց Շուշիի եւ Լաչինի ապառազմականացման ծրագիրը

ԲԱՔՈՒ, 5 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ԽԱՐԱՐ-ՍԵՐՎԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ադրբեջանի ժողովրդի փոխնախագահ Ասիմ Մոլլազադեն մեկնաբանեց Շուշիի ու Լաչինի ապառազմականացման եւ այդ շրջանում միջազգային վերահսկողության հաստատման ծրագիրը: Նա հայտարարեց. «Մենք գտնում ենք, որ երբ հարկ լինի խաղաղարար ուժեր օգտագործել այդ հակամարտության կարգավորման համար, ապա դրանք պետք է լինեն միջազգային: Դրանց մասնակից որեւէ երկրի ճնշող առավելությունը չի ունենա: Բացի դրանից, մենք գտնում ենք, որ դա պետք է տեղի ունենա միջազգային կազմակերպությունների հովանու ներքո, իսկ խաղաղարար ուժերը պետք է բերվեն հաստատ մանդատով: Ինչ վերաբերում է Շուշիի եւ Լաչինի հարցին, այն բնավ չպետք է հանվի Ղարաբաղի խնդրի լուծման համատեքստից: Շուշիի եւ Լաչինի խնդրի առանձնացումը կարող է վնասել Ադրբեջանի շահերին, քանի որ այդ դեպքում չի կարող խոսք լինել վերոհիշյալ շրջանների անվտանգության միջոցառումների մասին: Դրա արդյունքը կարող է դառնալ մի խոսք, որը նման կլինի ներկայումս իբր հայերին վերադարձվող փոքր գավառների հետ կապված խաղին: Այդ անհնար է պատկերացնել առանց միջազգային վերահսկողության: Այդ խնդրի հետեւանքով մենք կարող ենք ներկայացնել Շուշին, իսկ Շուշին կորուստ Ադրբեջանի համար փաստորեն ամբողջ Ղարաբաղի կորուստ է, քանի որ հենց Շուշին իր ռազմավարական ու պատմական արժեքով առավել նշանակալի խաղ է Ղարաբաղի ամբողջ շրջանում: Այսպիսով, մեզ թվում է, որ այդ հարցը պետք է լուծվի այն ամբողջ ծրագրի հետ համատեղ, որը մամանակին առաջարկվել էր ԵԱՀԽ շրջանակներում, ԱՄՆ-ի, Թուրքիայի եւ Ռուսաստանի նախկին նախաձեռնության շրջանակներում: Լաչինի խնդիրը փոքր ինչ տարբեր է: Այստեղ հնարավոր է մեկնում ստեղծել այսպես կոչված «մարդասիրական միջանցքի» միջազգային վերահսկման հարցերի հիմամբ, բայց, ամեն դեպքում, անհրաժեշտ է վերականգնել Ադրբեջանի կարգավիճակն ամբողջ տարածքում: Որպես այդպես կոչված Ղարաբաղի Հանրապետության եւ Ադրբեջանի երկկողմ փոխհարաբերությունների հարցեր, ինչ-ինչ հարցեր առանձնացնելու հայկական կողմի փորձերն անիրական են: Մենք այս հակամարտությունը համարում ենք Ադրբեջանի եւ Հայաստանի հակամարտություն»:

Կոմիտասի անվան կամերային երաժշտության տուն

7 դեկտեմբերի 1994 թ.

Ճակատագիր

Հիշատակի օր նվիրված 1988 թ. դեկտեմբերի 7-ի երկրաշարժի զոհերին

Մասնակցում են «Նաիրի» արական երգեցիկ խումբը
Գեղ. ղեկավար եւ խմբավար Միքայել Միրզոյան
Արամ Խաչատրյանի անվ. լարային քառյակ, թավջութակի քառյակ
Մենակատարներ՝ Մարինե Աբրահամյան, Ավետյանա Խանումյան, Սիլվա Յուզբաշյան, Ժաննա Գեւորգյան, Մարգարիտ Շահինյան, Վերա Հակոբյան, Սարգիս Նալչաջյան, Ավետյանա Ավետիսյան,
ՀՀ վաստ. արտիստ Վլադիմիր Հարությունյան
Ռեժիսոր՝ Օլյա Սարգսյան
Համերգի հովանավոր՝ Հայաստանի ռամկավար ազատական կուսակցություն
Սկիզբը ժամը 14-ին
Մուտքն ազատ է

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

հրատապ

—Պարոն Գրիգորյան, ստեղծվել է նոր հասարակական-քաղաքական կազմակերպություն, որը դաշնակցելով Հայաստանի քաղաքացիներին ուղղված դիմումից, անցի իր առաջին տեղեկագիր հանրապետության իրավիճակի և այդ վիճակից դուրս գալու ուղիների վերաբերյալ: Խնդրում ենք մեկ անգամ ևս ճշգրտել ձեր դիրքորոշումները «Ազգի» ընթերցողների համար:

— Իրենց ուղղվածությամբ ԳԻԱՐԵՄ-ի նման կազմակերպություններ արդեն ստեղծվել են ԱՊՀ երկրներում և գործում են բավական արդյունավետ: Գործում է նաև արդյունաբերողների և ձեռնարկատերերի միջազգային կոնգրեսը, որը գլխավորում է Ռուսաստանի արդյունաբերողների և ձեռնարկատերերի միության նախագահ Արկադի Վոլսկին: Նրանց նախագահությունները և դրա հիման վրա ճշտվել քաղաքական կողմնորոշումից ազատ, պետական կառույցները և հիմնարար օրենքներ:

— Ե՞րբ կհրապարակեք ընթերցողներ ձեր տնտեսական բարեփոխումների ծրագրի ձեր տարբերակը:

— Մենք այժմ էլ պատրաստ ենք մի շարք անհրաժեշտ օրենքների նախագծերի շուրջ անցկացնելու քննարկումներ կողմերի հետ: Իսկ հիմնական առաջարկները, կապված տնտեսական բարեփոխումների ծրագրերի հետ, կներկայացվեն ԳԻԱՐԵՄ-ի 2րդ գիտագործնական կոնֆերանսում և կներկայացվեն հասարակությանը դեկտեմբերի 2րդ կեսին: Եվ հենց որ այդ կոնֆերանսում քննարկվելու են հիմնական գիտության ու արդյունաբերության վերաբերող ծրագրերը, դրանք հրավիրում ենք նրանց, ովքեր բավականին են նրա այս ծրագրերի իրականացման գործում ասելիք ունենալ ընդունակ են մյուս կուսակցությունների հետ, առաջ կունենք գործի շուրջ պատրաստ ենք համագործակցության: Մենք պատրաստ ենք աշխատակցել ինչպես իշխանությունների, այնպես էլ նրանց ընդդիմախոսների հետ:

Վառվելու հարցերի շուրջ մենք արդեն անցկացրել ենք խորհրդակցություններ մի շարք քաղաքական ուժերի հետ: Այդ թվում, ինչպես տեղյակ եք, Ռամկավար ազատական կուսակցության ղեկավար օղակների հետ:

— Ինչպե՞ս բացատրել այն փաստը, որ ձեր կանոնադրությամբ մի կողմից ենթադրվում է մասնակցություն բոլոր մակարդակների ընտրություններին, իսկ մյուս կողմից միությանը կարող են անդամակցել հա-

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Բարեփոխումների նոր փուլը կպահանջի հասարակության առողջ ուժերի իրական համախմբում

«Ազգը» արդեն տեղեկացրել է հանրապետությունում ստեղծված նոր հասարակական-քաղաքական կազմակերպության՝ «Հայաստանի գիտա-արդյունաբերական և քաղաքացիական միության» և նրա անդրանիկ միջազգային գիտագործնական կոնֆերանսի մասին: Այսօր ընթերցողի ուշադրությանն ենք ներկայացնում մեր աշխատակից Ալեքսանդր Ծատուրյանի հարցազրույցը ԳԻԱՐԵՄ-ի վարչության նախագահ Վազգեն Գրիգորյանի հետ:

Հաշվի առնելով, որ Հայաստանը կանգնած է ղատական ճգնաժամի առջև, և մեր հասարակության համար ստեղծվել է բացառապես նոր քաղաքական և տնտեսական իրավիճակ, անհրաժեշտ էր նման միության ստեղծումը: Միությունը, որը խնդիր է դրել կենտրոն ծրագրի շուրջ միավորել հայրենիքի բախտի համար պատասխանատվությամբ լցված մարդկանց: Իմ կարծիքով, ԳԻԱՐԵՄ-ի և ԱՊՀ երկրների համանման կազմակերպությունների քաղաքական փորձառությունների այս բնագավառում, երբ անցյալ երկրներից շատերի ամենակենսական շահերը լուծվում են բացառապես այդ, ոչ անհրաժեշտ երկրներում, կարող են ինչպես գալ այնպես բազմակողմ համաձայնեցման նախադրյալներ: Այդպիսի բնույթը, ինչպես ասիր ոչ էլ շահագրգռված են քաղաքական կայունացմամբ, ինչպես ներքին կյանքում, այնպես էլ միջազգային հարաբերություններում: Մենք ձգտում ենք համագործակցել բոլոր կառուցողական ուժերի հետ: Մեր առաջնակարգ մեկն այն է, որ գիտատեխնիկական ներուժն և ձեռնարկատիրական շրջանների առաջ անցնեն քաղաքականներից, փորձեն գտնել հակասությունների և առկա խնդիրների առողջ լուծումներ, դրանցով իսկ քաղաքական կյանքին զերծ պահել անձնական փառքից:

Քաղաքականներին չի խանգարի երբեմն անցկացնել իրենց տնտեսագետների գործնական առումով համեստ արդյունքները ոչ միայն իրենց գործընկերների տեսակետների հետ, այլև նրանց գործունեության, որոնք մեծ չափով զբաղված են արտադրության կազմակերպմամբ, գիտությամբ և ձեռներեցությամբ, որոնք ստեղծում են այն հարստությունը, որը քաղաքականների մասնակցության օբյեկտն է:

Մեր հիմնական նպատակն է աջակցել ռեալիստական նոր տնտեսական, կազմակերպչական, իրավական վերափոխումների ծրագրերի մշակմանը, որոնք ընդունակ լինեն կանգնեցնել արդյունաբերության և գյուղատնտեսության անկումը, ինչպես նաև համակարգի փլուզումը, ծառայել կենսամակարդակի իջեցմանը և առաջացնել ողջ տնտեսական համալիրի վերականգնումն ու զարգացումը: Մենք մեր առջև խնդիր ենք դնում մշակել նաև այնպիսի զարգացման հայեցակարգ, որն ընդունակ լինի միավորել հասարակությունը, ստեղծել իրավական դաշտ

մեր խորհրդածությունները հանրապետության առաջացի վերաբերյալ, անմիջական մասնակցությունը անհնար այս ծրագրի ճնշմանը: Այժմ

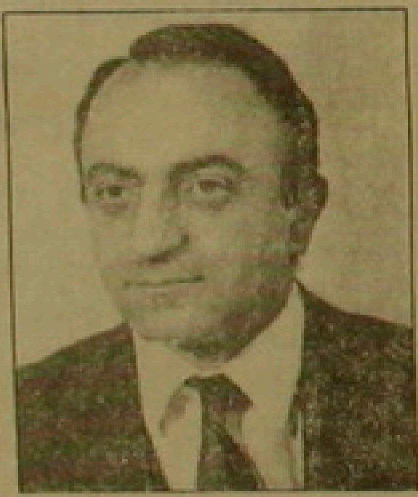

ԳԻԱՐԵՄ-ն խորհրդարանում ունի պատգամավորական խումբ, որը խորհրդարանին կներկայացնի մեր մշակումները և տեսակետները: Դա կարևոր է, քանի որ այսօրվա խորհրդարանում գործնականում արդյունաբերողների տեսակետի կշիռը շատ փոքր է, և դրանով է բացատրվում արդյունաբերության զարգացմանը նպաստող իրավական դաշտի բացակայությունը:

— Ո՞րն է ԳԻԱՐԵՄ-ի տեղը հանրապետության քաղաքական ուժերի համակարգում:

— Հանրապետությունում տարածված գործող բոլոր կուսակցությունները ու շարժումները էլ նույն բանն են ցանկանում՝ հզոր Հայաստան, ծաղկուն Հայաստան, բարեկեցիկ կյանք: Նրանց այդ ծրագրերի իրագործման մեխանիզմները ու հնարավորությունները են տարբեր: Դրանց ծրագրերը համապատասխան մեխանիզմներ չունեն, որոնք այսօրվա պայմաններում անհամաձայն են կամ անիրագործելի: Եվ այնուհետ սղության պատճառով նրանց ծրագրերի իրականացման ճանապարհին մեծ դժվարություններ են ծագում, ինչպես նաև իրենց խոստումները մոռացել են և գործում են հանուն զուտ կուսակցական շահերի: Սակայն է քաղաքականության նախադրյալը:

ԳԻԱՐԵՄ-ն իր քաղաքական գործունեությամբ դրսևորվում է որպես գիտնականների մի, հիմնական ու ձեռնարկատիրական կենտրոն, կենտրոնանալով տնտեսության զարգացման ծրագրերի մշակման և իրագործման վրա: Եվ

ազատական քաղաքական կազմակերպությունները: Տպավորություն է ստեղծվում, որ կանոնադրությունը ինչ-որ երկվություն ունի, որի պատճառով ԳԻԱՐԵՄ-ն կարելի է դիտել և որպես կուսակցություն, և որպես շարժում:

— Ես ճշտեմ, որ բոլոր կուսակցություններ վերջնական տեսքը նույն նպատակն ունեն, և քանի որ ԳԻԱՐԵՄ-ն պրոֆեսիոնալներին միավորող կազմակերպություն է, չունի իշխանական նպատակներ (առայժմ), ապա մենք չենք բացառում գործել շուրջ այլ հասարակական-քաղաքական կազմակերպությունների ներկայացուցիչների համախմբմամբ և անդամակցումով:

Այժմ, առավել քան երբևէ, անհրաժեշտ է ամբողջ ժողովրդի, Հայաստանի բոլոր քաղաքական, հասարակական ուժերի համախմբում, հասարակության միավորում անկախ կուսակցական, սոցիալական, ազգային պատկանելությունից, կրոնական դավանանքից: Համոզված եմ, քաղաքական և սոցիալ-տնտեսական բարեփոխումների նոր փուլը (որն սկսվում է դեկտեմբերից) կպահանջի հասարակության առողջ ուժերի իրական համախմբում և դա է ճգնաժամային վիճակից դուրս գալու միակ ուղին: Իսկ ԳԻԱՐԵՄ-ն ոչ կուսակցություն է, ոչ էլ շարժում, այլ հասարակական-քաղաքական միություն է, որն իր վիճակի է նպաստել այդ համախմբմանը:

— Ինչպե՞ս եք վերաբերվում հանրապետությունում կարծես թե սկսված նախընտրական աշխուժությանը հատկապես հնարավոր ընտրությունների անցկացման հարցում: Ասացե՞ք եք մասնակցել այդ գործընթացին:

— Ցանկացած կուսակցություն կամ հասարակական-քաղաքական կազմակերպություն իր նպատակների իրագործման համար փնտրում է համապատասխան մեխանիզմներ և համակարգերի համապատասխան լծակներ: Այդ մեխանիզմներից մեկն էլ ընտրություններն են: Մենք կմասնակցենք նաև առաջիկա խորհրդարանական ընտրություններին, սակայն գտնում ենք, որ դեռ վաղ է հայտարարել մեր դիրքորոշումը այս կամ այն ստեղծված բլոկի վերաբերյալ, հատկապես որ, մեր խորին համոզմամբ, այդ բլոկները դեռևս կձևավորվեն և վերջին պահին կլինեն նոր, շատ անսպասելի, անկախ նախընտրական կազմավորումներ:

ԵՐԵՎԱՆ

Արաբկիրը ձմռանն ընդառաջ

Երևանի խոշոր շրջաններից է Արաբկիրը: 1991 թ. սկզբին, երբ «Երևանյան երեկո» թերթի հարցազրույցում Արաբկիրի շրջգործկոմի նոր նախագահին՝ Էդուարդ Սարգսյանին հարց տվեց շրջգործկոմի աշխատակիցների մասին, նա ասեց, որ առաջացում դրանք կվերացվեն, կյանքում անխուսափ: Սակայն այսօր, մոտ 4 տարի անց, շրջխորհուրդների դերն ու նշանակությունը բավականին են կարևորվել: Կյանքը դրան նպաստեցին պատերազմական վիճակը, սոցիալական լարվածությունը ... Այսօրվա խոշոր շրջանը ինչպե՞ս է դիմակայելու ձմռան դժվարություններին: Առայժմ ներկայացնում ենք միայն ղեկավարության՝ փաստերին ուղղված պատասխանները:

Շրջխորհրդի եռուզեռը չի դադարում անգամ աշխատանքային օրվա ավարտից հետո և շաբաթ օրերին:

Վերջին տարիներին սահմանամերձ գոտու և Ղարաբաղի պաշտպանության համար Արաբկիրը ևս բանկ զոհեր է տվել. շրջանում կան մոտ 110 ազատամարտիկների ընտանիքներ ...

«Զոհված ազատամարտիկների ընտանիքների օգնության գործը Արաբկիրի շրջխորհրդի ուշադրության կենտրոնում է, ասում է շրջգործկոմի առաջին փոխնախագահ Հարություն Խաչատրյանը: Նրանց բոլորին կցել ենք տարբեր կազմակերպությունների, խանութների, որոնց միջոցով նրանք պարբերաբար ստանում են անհրաժեշտ և կարևոր սննդամթերք (կարագ, պանիր, շաքարավազ, հրուշակեղեն, հացամթերք, խտացրած կաթ և այլն) կամ որոշակի գումար: Այդ հարցերում մեզ օգնում են նաև ծառայությունից վերադարձած մեր շրջանի ազատամարտիկները: Չենք անտեսում նաև վիրավորներին, օգնում ենք թե՛ դեղորայքով, թե՛ սննդամթերքով: Ունենք վերականգնողական կենտրոնում բուժվող ծանր վիրավորներ: Բոլոր վիրավոր ազատամարտիկները ևս կազմակերպություններից ամենամսյա օգնություն են ստանում, իսկ շրջխորհրդից նրանք 2000-6000 ական դրամ օգնություն են ստացել: Զոհվածների ընտանիքների շրջխորհրդի ուշադրության կենտրոնում նախ և առաջ նրանց ընտանիքների բնակարանների ջեռուցման հարցն է»:

Գործադիր իշխանության կողմից շրջան է բերվել 208 խմ փայտ, մոտ 2000 խմ էլ՝ տարբեր կազմակերպությունների կողմից. նավթի ստացման արտոնությունից օգտվող մոտ 40 ազատամարտիկների ընտանիքների անվճար փայտ է հատկացվել՝ 2 ական խմ: 1994 թ. առաջին և երկրորդ եռամսյակում վերապատրաստման հավաքի են մեկնել 126 ական զորակոչիկ, երրորդին՝ 66:

«Ըստ շրջխորհրդի ավանդույթի, զորակոչիկի մեկնելու առաջին օրից սկսած մինչև վերադարձը, նշում է պրն. Խաչատրյանը, մեզ հետ մշտական գործող կապ կա, մենք նրանց ծնողներին սննդամթերք ենք ուղարկում (կարտոֆիլ, մակարոնեղեն, կարագ և այլն), ինչպես նաև ծխախոտ, դեղորայք, օճառ: Այդ հարցում մեզ օգնում են նաև 5-րդ շուկան, շրջանի սննդառ և շատ ուրիշ կազմակերպություններ: Բնակարան չունեցող ազատամարտիկների ընտանիքներին տեղավորել ենք ընտանեկան հանրակացարաններում: Վերադառնալուց հետո շրջանի ազատամարտիկներին շրջխորհրդի կողմից 2500 դրամ միանվագ գումար է տրվում: Շրջանի զոհված ազատամարտիկներին նվիրված գիրք-հուշամատյան ենք պատրաստում՝ նրանց նամակների, փաստաթղթերի և կենսագրականների հիման վրա»:

Շրջխորհրդի սոցիալական ծառայությունն ընդառաջում է առանձին դիմումների: Կարիքավորներին 1000-1500 ական դրամ օգնություն է տրվել, լուծվել են նրանց տարբեր կենցաղային հարցեր: Ծայրահեղ չքավոր ընտանիքներին 50 տոկոս զեղչով վառելափայտ է հատկացվել, որը բերվել է Նոյեմբերյանի շրջանից: Բնակարան չունեցող որոշ ընտանիքներ տեղավորվել են հանրակացարաններում: «Օրերս մեկ ուսուցչի բնակարանի խնդիր ևս կլուծվի հանրակացարանում, շարունակեց խոսքը պրն. Խաչատրյանը, շրջանի դպրոցները շրջանի գործադիր կոմիտեի հոգածության տակ են: «Ձորուծ» կազմակերպությունը դպրոցների տաքացման համար ծրագիր է մշակել, որով անցած տարվա համեմատ կրկնակի վառելիք է հատկացվել, հետևաբար ձմռանը կրթության համակարգի ծրագիրը նոր ձևով կկատարվի: Մեծ է տնօրենների դերը, որոնք պիտի տեր լինեն դպրոցին, արտացոլ մոտեցում ցուցաբերեն»:

Շրջանի հիմնարկ ձեռնարկությունների միջոցով շրջանի բոլոր դպրոցները կարգի են բերվել, վերանորոգվել, կարգավորվել, նախապատրաստվել ձմռանը, օգնություն է հատկացվել ուսուցիչներին:

1994/95 թթ. ձմեռվա նավթի բաշխման հետ կապված, ամերիկյան կողմի հետ համատեղ աշխատանքներ կան կատարելու՝ բաշխման մեխանիզմը ճշգրտելու համար շրջահայաց, նուրբ մոտեցում է պետք:

«Շրջանի կենտրոնում ջեռուցում ապահովել չենք կարող, դրան խանգարում է գազով աշխատող ջեռուցման համակարգի վիճակը, բացատրեց Հ. Խաչատրյանը, կաթսայատների գծերը գազից պետք է մազութի անցնեն: Իսկ դա մեծ ծախսերի հետ է կապված: Կանաչից սնվող կաթսայատունը կապահովի 33 շենքերի ջեռուցումը»:

Չնայած շրջանի սուղ միջոցներին, վերանորոգվել են 30 շենքերի տանիքներ, կատարվել են ջերմամեկուսացման աշխատանքներ, կարգի է բերվել ներքին էլեկտրացանցը: Շրջանի ձմեռվա նախապատրաստման հիմնական աշխատանքները կատարվել են: Ցավալին, որ այս տարի դռները չեն փակվի, տուրակների, փողոցների ծառերը չեն հատվի ...

Ըստ պրն. Խաչատրյանի, համեմատած լինելը հիմնական չափանիշ պետք չէ դարձնել մարդասիրական օգնության հատկացման համար. չէ որ համեմատաբար կարող են ապահով ընտանիքում ապրել: Իհարկե, մյուս կողմից չպետք է մոռանալ, որ կան շատ հաշմանդամներ, որոնք ուշադրության մեծ կարիք ունեն: Ինչես կլինի այս տարի էլ նախ սպասում անցած ձմռանն առանձին դիմումներով նախ ստացած ընտանիքները:

«Մինչև եկող տարի կարգի կբերենք մեր «Բարեկամություն» կայարանը, նշում է Հարություն Խաչատրյանը, մութ է, լուսավորություն չկա, կեղտոտ է, անկանոն առևտուր է գնում»: Նոր տարին հեռու չէ: Դեղեցիկ միջոցառումներ շատ կան շրջխորհրդում, խաղալիքներ միայն դրամատիկական է: Շրջանի նորույթներից էր «Արաբկիր լուր» հաղորդումը, որով ցուցադրվում էին շրջանի վերաբերյալ տեսաժապավեններ: Էլեկտրաէներգիայի կարգավորմանը զուգահեռ հետ այդ հաղորդումը կվերականգնվի: Շրջխորհրդի մոտակա ծրագրերից է Բաբայան փողոցի վրա, Ղարաբաղի այգի տանող դարավանդի մոտ 6 կեղեցի կառուցել, ինչպես նաև Արովյանի կողմից հաղթանակի ... հուշակոթող կառուցել իր բոլոր հարմարություններով, այնտեղ կայանել, ըմպել: Ծրագրերը շատ են, իսկ դրանց հաջող իրականացումը կախված է Երևանխորհրդի հատկացված բյուջեից:

ԼԻՍԱ ՄԽԻԹԱՐՅԱՆ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Բարձրագույն կրթության և գիտության նախարարության ընդհանուր ԱՏՁ-ում վաճառվում են ... մեծածախ գներով:

digitised by A.R.A.R.@

Հոկտեմբերի վերջերին Բոսնիայի ու Հերցեգովինայի տարածքում վերսկսվեցին ակտիվ ռազմական գործողությունները: [illegible]

ԲԱԼԿԱՆՆԵՐ

Ձմեռային պատերազմը Բոսնիայում դաժան կլինի

[illegible]

[illegible]

ՍՅՈՒՆ ՅՈՐՔ

Բիլ Քլինթոնը մտադիր է ավելացնել երկրի ռազմական ծախսերը

ԱՄՆ-ի նախագահ Բ. Քլինթոնը Սպիտակ տանը հայտարարել է Միացյալ Նահանգների ռազմական ծախսերն ավելացնելու իր մտադրության վերաբերյալ, հաղորդում է ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը: Նրա խոսքերով, ինքը կձգտի առաջիկա 6 տարվա համար ռազմական նպատակներով հատկացումներն ավելացնել բյուջեով նախատեսվածից 25 միլիարդ դոլարով: Նախագահն այդ քայլը բացատրել է ամերիկյան զինծառայողների մարտական պատրաստականությունը բարձրացնելու և նրանց կենսապայմանները բարելավելու անհրաժեշտությամբ: Քլինթոնը նաև հայտնել է, թե կձգտի կոնգրեսին համոզել, որ նա Պենտագոնին լրացուցիչ հատկացումներ կատարի ներկայիս ֆինանսական տարվա համար: Այդ հատկացումները «պատճառաբանված են ԱՄՆ-ի զինված ուժերի Հաիթիում, Պարսից ծոցում և այլ երկրներում միջամտությունների հետ կապված ծախսերով»:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ

ՌԻՈ ԴԵ ԺԱՆԵՅՐՈ

Բրազիլիայի նոր նախագահը «ակտիվ մարքսիստ» է եղել

ՌԻՈ ԴԵ ԺԱՆԵՅՐՈ, 5 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ. [illegible]

1924-1983 թթ. [illegible]

ՖԻԼԻՓԻՆՆԵՐ

Նավերի բախումից փրկվել է միայն 240 մարդ

Ֆիլիփինեան մի շոգենաւ, որն ուղերթ էր կատարում կղզախմբի կղզիների միջեւ, եւ սինգապուրեան մի նաւ դեկտեմբերի 2-ի վաղ առաւօտեան բախուել են Մանիլայի ծովախորշում, հաղորդում է ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը: Ճշգրտված տվյալների համաձայն, շոգենաւում եղել է 488 ուղեւոր եւ անձնակազմի 76 անդամ, որոնցից առայժմ փրկուել է միայն 240 մարդ: Նաւերի ներկայիս վիճակի, ինչպես նաեւ սինգապուրեան նաւի մեջ գտնուող մարդկանց թվի ու ճակատագրի մասին չի հաղորդվում: Փրկարար աշխատանքները կատարվում են Ֆիլիփինների ռազմածովային ուժերի նաւերի մասնակցությամբ:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ

ՄԵՐՁԱՎՈՐ ԱՐԵՎԵԼՔ

Ժան Պիեռ Շեւենման. «Արեւմուտքն իր դեմ ատելություն է կուտակում»

Ֆրանսիայի պաշտպանության նախկին նախարար Ժան Պիեռ Շեւենմանը վերջերս վերադարձավ Մերձավոր Արեւելքում, մասնավորապես Իրաքում կատարած շրջագայությունից: Իրանի եւ Իրաքի, ինչպես նաեւ արաբական որոշ երկրների նկատմամբ ԱՄՆ-ի վարչակազմի հաղափականության վերաբերյալ նա իր տեսակետն է արտահայտել

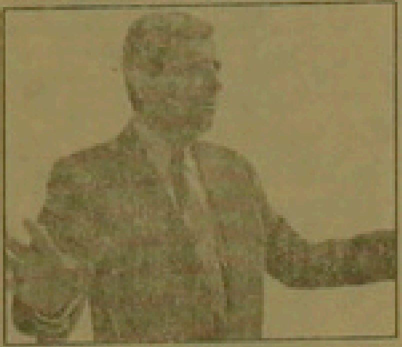

«Լը Պուէն» հանդեսին տված հարցազրույցում: Իրաքի հետ առեւտրի արգելման հարցում ԱՄՆ վարչակազմը համառ ու անզիջում դիրքորոշում ունի արդեն 4 տարուց ավելի: Ֆրանսիայի նախկին նախարարը դա համարում է պատմության մեջ աննախադեպ երեւույթ, ավելացնելով, որ հանուն «միջազգային իրավունքի» իրականացվում է մի անարդարացի ցեղասպանություն: Մարդկությանը առանձնապես չի հուզում այն փաստը, որ 18 միլիոն իրաքցիների անձի օրապահիկի կալորիականությունը 2500-ից իջել է 800-ի, ասում է Ժան Պիեռ Շեւենմանը: Դրա հետեւանքով ներկայումս տարեկան 120 հազարով ավելի շատ մարդ է մահանում, գլխավորապես երեխաներ: Իրաքի հետ առեւտրի արգելքը Քուվեյթի նվաճումից հետո Իրաքի դեմ արեւմտյան դաշնակիցների ծավալած պատերազմի շարունակությունն է, որի իրական նպատակը Իրաքի ոչ միայն ռազմական, այլեւ հաղափական ուժի ոչնչացումն է: Առեւտրի արգելքի գլխավոր պատճառը, անշուշտ, նավթն է: Հայտնի է, որ Միջին Արեւելքի երկրներում է գտնվում նավթի համաշխարհային պաշարների 2/3-ը: Մասնավորապես Իրաքի նավթի պաշարները առնվազն հավասար են Սաուդյան Արաբիայի պաշարներին կամ նույնիսկ գերազանցում են դրանց: Իրաքի հետ առեւտրի արգելք հաստատելով ԱՄՆ-ն ուզում է դրանով վերահսկել այդ հարստությունը: Հայտնի է նաեւ, որ նավթի համաշխարհային գների փոփոխումը կանխորոշում է մեծ տերությունների ֆինանսական ու հաղափական հավասարակշռությունը: Երբ ամերիկացիները պատրաստ են երբեմն փոխզիջումների դիմել խոշոր առեւտրականների հետ, առաջ Սաուդյան Ձուսեյնը այսուհետեւ էլ դժվարությամբ կճնշի այնքան ժամանակ, քանի դեռ չի հայտնվել ԱՄՆ-ի վերահսկողության տակ: ԱՄՆ-ը միշտ էլ փորձել է համաձայնության հասնել արմատականների հետ Պակիստանում, Սաուդյան Արաբիայում, Իրանում, Աֆղանստանում, իսկ այսօր Մաղրիբի երկրներում: Ժամանակին այդ խաղաթուղթն օգտագործվում էր ԽՍՀՄ-ի դեմ: Իսկ այսօր ԱՄՆ-ը փորձում է Ալժիրում եւ Լիբիայում իր ազդեցությունն ուժեղացնելով այնտեղից դուրս մղել եվրոպացիներին: Ժան Պիեռ Շեւենմանի կարծիքով, Իրանը պատժելու մեջ պահելով, ԱՄՆ-ը փաստորեն օժանդակում է արմատականներին, որոնք ատում են Արեւմուտքին: Միաժամանակ, Պաղեստինում Յասեր Արաֆաթի գործունեության դաշտը սահմանափակելով եւ հաղափական գոյատեւման համար նրան ֆինանսական միջոցներ չհատկացնելով, Արեւմուտքը վտանգի է ենթարկում նրա իշխանության գոյատեւումը եւ դարձյալ օժանդակում արմատականությանը:

Այս ամենը վկայում է, որ ԱՄՆ-ի հիշյալ վարքագծի պատճառով Արեւմուտքը իր դեմ նոր ատելություն է կուտակում, եզրակացնում է Ֆրանսիայի պաշտպանության նախկին նախարարը:

Պատրաստեց [illegible]

digitised by A.R.A.R.@

Մշակույթ

Բեմն անտաշված գերաններով հագեցած է. Սաքսոֆոնը անունն ունեցող հայտնի փողոցն է՝ բաց ժամանակագրույն լույսով ողողված, աջակողմում ռելսեր, որ անսկիզբն անվերջին են միացնում, երկաթուղու կայարանի բնորոշ «թարթփվածություն» դաշտերին ածխաներկ, կավճաներկ գրություններով: Առաջին դահի ընկալումը ներկայացման ընթացքում ծավալվելու է Սարոյանի, Հեմինգուեյի, Ուիլյամսի ստեղծագործություններն առանցք դարձնելով՝ Անահիտ Աղասարյանին հաջողվել է անաղմուկ բեմագիր ներկայացնել: Չնայած Մեսրոպ գուս դերասանական թատրոն է, և Նիկողայ Ծատուրյանի մեկնաբանությամբ՝ ռեժիսորը լոկիտի երեւա, բայց ուրախալիորեն նա տարրալուծվել է և դեկորի (ռելսերի անընդհատ ներկայությունը ոչ միայն իբրեւ երկաթուղու կայարանի տպավորություն, այլեւ Ուիլլիին, Սրիվին, Թոմին, Բիլին ծանոթություններով Ջիգը նույն Ուիլլին է (երբ սրճարանի բեռնակիր Թոմը վազելիս ընկնում է, Ջիգը փորձում է նրան նման լինել նրա վերից. առաջին տեսարանում սա Թոմն էր անում, բարձրախոսներով էլ փորձում է խաղալ ռելսերի վրայով եւ այլն): Նա չի սիրում Ջոյին, բայցեւ հավասարիմ է, իսկ Ջոյի համար Ջիգը սիրուն ու հաճելի օգնական է («Եթե ես փոխարեն հաշվարկները ես միշտ անեմ, էլ ինչիս են պետք»): 9 տարի երեխայի սպասած Ջիգը Ջոյի հետ բժշկի գնալու փոխարեն («Մենք հիմա երեխա ունենալ չենք կարող») իր ներսինի հետ նախընտրում է կայարանում մնալ:

Միջնարարին փակվում է վարագույրը, եւ երբեմնի փառք ունեցած Սրիվը ջութակ է նվագում հանդիսատեսի համար: Ո՞վ է նա. Սրիվի ջութակը դուսին ամրացնելով, անցդար ու վեսալլուկ Մերիի ու Ջերիի հարցին սրճարանատեր Բիլը պատասխանում է՝ մա՞րդ էր (Շեքսպիրին նմանությունն արդարացված է): Այս աշխարհում ռելսերի վրա քայլողները հաճախ իրենց տեղը գտնում են...ռելսերին ձուլվելով (Սրիվը գնացքի տակ է ընկնում), հաճախ էլ տանում են տարիած Դավթյանը (գեղարվեստապաստռակյանի 4-րդ կուրս) իր նախորդի՝ Աննա Էլբակյանի խաղը տեսնելով, մտնում հենց այնպես երազել էր՝ երանի ես էլ այս դերը փորձեի: Հետո Աննայի՝ Համազգային թատրոն տեղափոխվելուց հետո գլխավոր դեր խաղալու անհավատալի առիթը ներկայացել էր: Նախորդ Ուիլլիի դերասանական կաղապարը արդյո՞ք չի ճնշում հարցին, Մարիամը պատասխանեց. «Աննայի խաղով հիացած էի: Իմ կյանքից հեռու բան չեմ խաղում. շատ է պատահել, երբ ռելսերի վրա երկար կանգնել եմ՝ ո՞ւր գնալ. անհայտությունը սարսափելի է»:

Թերություններ ներկայացում առ ներկայացում իրենց բաժինն առելով հեռանալու են (համոզված եմ), քանի որ Մարիամն ինձնից «առաջ ընկնելով» նշեց, որ փորձերի ժամանակ ածած հասունացածը առաջնախաղերին մի քիչ «վախեցել փախել էր», ներկայացման դրամատիզմով

Ռելսերի վրայով քայլող մի աղջիկ՝ Ուիլլի, Թիքի, Ջիգ

Ով կյանքում գոնե մեկ անգամ ռելսերի վրայով չի քայլել՝ առանց ընկնելու, ով հեռվում երեւացող բլուրները սպիտակ փղերի չի նմանեցրել, ով գնացքների նման սլացող օրերի մեջ չի փնտրել սերը, խոկականից, չի կարող հասկանալ Մեսրոպ թատրոնի «Ուիլլի, Թիքի, Ջիգ ու երեւն էլ՝ մի աղջիկ» ներկայացումը, որը նախկին դերասանական կազմի թատրոնից հեռանալու պատճառով (Աննա Էլբակյան, Լեւոն Տարությունյան) հայտագրերում այլեւս չէր երեւում, իսկ հիմա գլխավոր ռեժիսոր եւ ներկայացման բեմադրիչ Նիկողայ Ծատուրյանի վերականգնմամբ, նոր դերասանների մասնակցությամբ նոր թարմ շունչ ստացել է: Ազատ Գասպարյանը Մեսրոպ թատրոնը չլինելու պատճառը հանդիսատեսին բացատրեց՝ հավես չկա: Երբ սկիզբը եւ վերջը կա գնում ոչինչ բանի մեջ, հնարավոր դժվար է: «Ուիլլի, Թիքի, Ջիգը» մեր թատրոնի «Արխայտպոտ Տարտյուֆն» է, ասում է Նիկողայ Ծատուրյանը, որովհետեւ լավագույնս է բացատրում Մեսրոպ թատրոնի խնամքը՝ հանդիսատեսի մեջ հույզ արթնացնել: Եւ վերականգնեցինք այն, որ չկորցնենք արդեն ձեռք բերած կամերտոնը»:

չելու միջոց), եւ լույսերի (Ուիլլիի դայծառ երազների սպիտակ տունը միշտ բաց ժամանակագրույնի մեջ է), եւ դերասանական խաղի (բոլորն էլ Սարոյան-Հեմինգուեյ-Ուիլյամսից չեն հեռանում) մեջ:

Միա ռելսերի վրայով քայլող Ուիլլին («Մեռնել տղա էին սպասում, ես էլ անկախ ինձնից աղջիկ ծնվեցի ու տղայի անուն ունեմ»), ում մաշկի տակ սեւը մտել, դուրս չի գալիս, բայց երազից՝ էլվայից ավարել է ռեզը ուժին զգել՝ աղջիկը միշտ նրբակիրթ պատվիրակություն ունենա: Էլվայի գեղեցկության, նրա երկրպագուների մասին լայնաբաց աչքերով պատմող Ուիլլին նույն էլվան է, որ միշտ կանգնի գնացքների կառամատույցներում ու միշտ պարին, ուղեւորներին ի տես ուսերը մերկացնելով, բաժակները բարձրացնելով, միշտ գրոհներ ստանա ու շների նման ուղեկցող ամենատարբեր երկրպագուների մեջ, նկեր շո կոչանների մեջ, գնացքից գնացք ծըտող կյանքի մեջ միշտ փնտրի ամրելու իր խարիսխը՝ իսկական սերը: Նա նման չէ սրճարանի պոռնիկներին, որոնք չգիտեն, թե ինչ է սերը (ջութակահար Սրիվի հետ զրույցի տեսարան): Նա այն մաքուր աղջիկն է, որ կայարանում հանդիպած խեղված Թոմին կարողանում է հուզել. Թոմի ներկան ու հիվանդությունը մի ժամի անցն պարբ նախանշում են (գտնված բեմական լուծումը հրաշալի է մատուցում Ստեփան Շահինյանը՝ ռելսերի վրա քայլելով, Թոմը հետ է հաշվում իր տարիները՝ ... 3, 2, 1...), եւ Թոմը վերադառնում է իր երբեմնի ամենամաքուր ծառ հուլիսը: Իրար վերքեր լիզող հավատարիմ շների նման ընկերացած Ուիլլին ու Թոմը նույն աշխարհից են՝ անկեղծության, իրականությունը գունավորող երազների, կեղծ բարեպաշտությունից անտարբեր հեռու իրենց կայարանում (երկուսն էլ տեսնում են սպիտակ փղերի նմանվող բլուրները): Ուիլլին «հոգնած ու տխուր» խաղաֆից գնում է: Նա չի հեռանում, նա «վերադառնում» է Թոմի մոտ՝ նվիրած ցիկնիկի ու գլխարկի, հովանոցի ու ճամպրուկի մեջ, իսկ ինքը պարզապես իր ընթացքը «փոխում» է ռելսերին: Ներկայացման երկրորդ մասում կայարանի արդեն ծանոթ դեկորը «Սպիտակ փղեր» սրճարանով լրացվում է: Սա այն տեղն է, ուր ներքին նույն տեսողությունն ունեցող մարդկանց եմ գտնելու եւ պարզվելու է, որ մարդիկ կամ այդ աշխարհից են (Ուիլլի, Թոմ, Սրիվ, Բիլ) կամ այդ աշխարհից չեն (Ջո, Մերի, Ջերի): Իր երազած լավից բարձրախոսը կոչիկներով, փայլուն շիկնող հագուկապով Ուիլլին գործունյա իր ամուսնուն՝ Ջոյին միշտ գնացքից իջեցնի... սպիտակ փղերի նմանվող բլուրները ցույց տալու համար: Գեղեցիկ պատ

խանում է՝ մա՞րդ էր (Շեքսպիրին նմանությունն արդարացված է): Այս աշխարհում ռելսերի վրա քայլողները հաճախ իրենց տեղը գտնում են...ռելսերին ձուլվելով (Սրիվը գնացքի տակ է ընկնում), հաճախ էլ տանում են տա

Ազատ Գասպարյանը Բիլի դերում

մություն, գեղեցկություն, երջանկություն, լցված խսկական սեր, 4 տարի շարունակ մխիկի տեւությամբ են ցեր մամբում, ու Ուիլլի-Ջիգ-Թիքի Բլանշը հրաշալի երգուհուց մնում է միայն... գեղեցիկ, յոթանոց ազդագիրը: Իր բարության ձեռքը կրակն ընկած սրճարանատեր Բիլը (Ազատ Գասպարյանը խոստ սարոյանական կերպար է) գտել է իր նման մենակներին, եւ փնփինոցի մեջ անգած բոլորին բաժին սեր կա: Ոչինչ, ոչինչ աշխարհում չի փոխվում, ամեն ինչ իր ընթացքի մեջ է, եւ ընթացքից շեղում չէ նույնիսկ 14 տարի առաջ այնտեղ հայտնված Ջոն՝ կարմիր փողկապով եւ կարմիր վարդով (Լեւոն Շարաֆյանի խաղը հանճարեղ է): Նա ուզում է այս սրճարանի մոտ Ուիլլի Ջիգի երազած սպիտակ տունը կառուցել, բայց Թիքի Բլանշի երազները պատից կախված խաղալիքի մեջ հավերժ լուռ են («Ես էլ չեմ կարող երբեք երեխա ունենալ») ու չեն գնվում նույնիսկ 50000 դոլլարի անդորրագրով (ոչ ծաղիկը, ոչ էլ փոքր Թիքին չի վերցնում):

Ուիլլիի դերասանուհի 21 ամյա Մա

հագեցած սկիզբը տեղին էր վերջում. Թոմի հետ խաղի տեսարաններում անհրաժեշտ դադարները, որ նպաստում են ենթատեքստն ընկալել, մի քիչ ավելի էին ձգձգված): Մարիամի ո՛չ արտաքինը, ո՛չ ներքինը, ո՛չ էլ «շուտ սկսված» կյանքը (արդեն 5 տարեկան աղջիկ ունի) հեռու չեն թախծոտ դայծառ Ուիլլիի այս դժվար կյանքից: Դերասանուհին հրաշալի է պատկերացնում անելիքը, դերի նրա մեկնաբանությունը նուրբ հոգեբանական հիմք ունի: «Ես բռնում եմ հերոսուհու մեջ այն թելը, որ իմն է, ու կառչելով ստեղծում մնացածը, ինչ միայն ու միայն իրենն է: Ես արդեն ստեղծված Ուիլլիին ամեն օր փողոցներում, մետրոներում հանդիպող իմ տեսած ուիլլիներով եմ լրացնում: Իմ Ուիլլին սեր փնտրելու երազից (սա իմ հայացքն է. Ա. Հ.) չէ, որ անընդհատ ընթացքի մեջ է: Նա անշարժ, կանգնած վիճակի մեջ չի կարող լինել: Նա անկանգնել տիտի գնա, դրա համար էլ Ուիլլիի պատմությունը կարելի է անվերջ երկարացնել»: Վերջին հատվածում Մարիամի խաղը իսկապես առանց հրաժեշտի էր, թվում էր, թե պատմությունն իր վերջի մեջ շարունակվում է: Ի տարբերություն Մարիամի, որը Մեսրոպ թատրոնի դերասանուհի է, նրա հրաշալի խաղընկերներ Ստեփան Շահինյանը (Թոմ, Եռանկյունի թատրոն), Լեւոն Շարաֆյանը (Ջո, Դրամատիկ թատրոն) հրավիրվածներ են:

Նիկողայ Ծատուրյանի ասելով, Մեսրոպ ազատ թատրոն է, եւ ինչպես այս ներկայացման մեջ, այնպես էլ հաջորդներում, հրավիրյալների սկզբունքը շարունակվելու է: Ստեփան Շահինյանի Թոմը, Լեւոն Շարաֆյանի Ջոն, Ազատ Գասպարյանի Բիլը, Ծորեի (Մեսրոպ թատրոն) Սրիվը, Լալա Մնացականյանի (Մեսրոպ) Մերին, Նարինե Ալեքսանյանի (Մեսրոպ) Ջերին, Արամ Կոստանյանի (Նորք թատրոն) Ֆրանկին, Գեւորգ Հովակիմյանի (Եռանկյունի թատրոն) արաբը՝ ամբողջացված, սեփական գույն ունեցող, կայացած ավարտուն կերպարներ են:

Ծատուրյանի բառերով ասած՝ բոլորն էլ «անհրաժեշտորեն պարտվում են բեմում»:

Ինչ վերաբերում է հանդիսատեսին, առաջին շարքում նստած «դախկչի» տղան, որ սկզբում բարձրաձայն իր ողղումներն էր հղում Թոմին, վերջում լռել էր: «Թատրոնից հեռու հանդիսատեսի համար լռությունը անչափ դժվար է: Բայց իմ Թոմը հուզել էր հենց նրան, ով ինչ առաջ իմ կերպարը արհամարհում, ծեծ էր անում», - Ստեփան Շահինյան: Իսկ Նիկողայ Ծատուրյանն ինձ Բեռնարդ Շոուի բառերով համոզում էր՝ «Արվեստը միայն ստեղծագործողին է կրթում»:

ԱՆԱՀԻՏ ՀԱՍԱՆՅԱՆ

ԵՐԵՎԱՆ

Կուլիսներից անդին ... ներկայացում կրկին

Վաղուց արդեն բեմն այդչափ փեռս չէր ներկայացել Խորեն Աբրահամյանին, որչափ երեկ, թատերական գործիչների ժամանցված նոր շենքի դահլիճում, ուր հրավիրվել էր «թատերական միջավայրում բազմաթիվ հարցեր լուծելու նպատակով» բաց ժողովը: Ըստ երեւույթին, նման առիթներից կուլիսային չէ թատերական տարբեր խմբեր բեմադրելու համար. հատկապես դերս, դա նրան ակնհայտորեն չէր հաջողվում: Այնուհանդերձ, բեմադրությունը, կամ ավելի ճիշտ, նրա փորձը կայացավ: Ազգային վերնագիրն այժմեական էր՝ «Պլենում կամ նախագահության ընդլայնված նիստ», իսկ դրամայի հեղինակը մեր օրերի արտառոց բարքերն էին: Մի խոսքով, մամռ Այսքանեն...

Ինչ վերաբերում է այսմեկին, առա վերջինս նույնպես համահունչ էր մեր նեղված հոգեվիճակն արտացոլել այն, ինչ առանց այդ էլ պարզ է:

Փոքր մասնակիցները մեկնաբանում էին այդ անփոփր յուրահանչյուրն իր համարձակության եւ կարողության չափով: Ու թեեւ բուն բառերը սկսել դարադարում առավել կարեւոր չէին թվում (որեւէ բնդհանուր լարվածության ներս թափված խմաստ), սակայն բոլոր դեմքերում ստեղծում էին անհրաժեշտ կողմերը:

Սովորական ցուրտ դահլիճում հրավիրված է դրեմում: Սակայն այն չի կայանում ներքին բացակայության պատճառով: Ուստի եւ այդ են ցնդում բազմաթիվ դասավանդողների ու հեռանկարներ: Եւ ահա, ձախողված նիստի մասնակիցներն իրենց վրդովմունքն են հասցեագրում նախագահողին (Աբրահամյան) մեղադրելով նրան այդ ամենի նախադրյալներում: Առաջարկում են հրավիրել գոնե նախագահության ընդլայնված նիստ, որի որոշումների էլ «կհամարվեն օրինական» (Լուիզա Սամվելյան): Սակայն նախագահողը չի համաձայնում սկսել նիստը եւ փորձում է ընդլայնված ավանդական նախանշաններով, հարցել կանոնադրությունը: Անցիվ ինքնակոչություններ եւ բանավեճեր ...

Ի վերջո. «Եկեք խոսենք մարդկային լեզվով» (Լեզենի Սարգսյան) եւ հետո «այսօր ներկա է հանրապետության թատերական աշխարհի ընտրանին եւ նա իրավասու է քննարկել բոլոր հուզող հարցերը» (Սամվելյան):

Այդուհանդերձ, նախագահողը կրկին չի շտապում նեղվել, որ նիստին բացակա է նույն ինքը՝ Գոհար Գասպարյանը, ուստի էլ ինչ էլիտարության մասին կարելի է խոսել:

Այնուհետ վերստին. «Ինչու՞ է ողջ նման հրավիրման մասին հայտարարվել միայն նույնպ օրը, եւ ո՞վ է եղել այդ ծրագրի իրագործողը» (Վահե Շահվերդյան), «պատժել նրանց» (տեղից), «հաստատել կայանալիք ատենախոսի դեմքից վայրը եւ ժամը» (Արմեն Խանդիկյան), «օրակարգը» (Արմեն Էլբակյան): Հետո, ինչպես պատահում է՝ անձնական փոխհարաբերությունների վերլուծություն (պարոն) եւ ... փարագույր:

Մի խոսքով, այդ մի նոր բան: Նույն Ստանիսլավսկու դերում հարսնկ կերպարի եւ անձի միաձուլում դեռ շատ ավելին:

Ինչեւէ, փոքր կայացավ ու նույնիսկ դարզ դարձավ կայանալիք դրեժիորայի ճիշտ հասցեն եւ ժամը հաջորդ երկուշաբթի, ժամը 12 ին, Օպերային թատրոն: Հայեցապես ասեն, որում ավելի փայլուն կերպով կներկայանա «որոշ մարդկանց բազմաձեւությունը» (Խորեն Աբրահամյան) ...

ԱՐԾՐՈՒՆ ՎԱՀԱՆՅԱՆ

ՓԱՌԱՏՈՆ

Գալա-համերգ Ստանիսլավսկու թատրոնում

Դեկտեմբերի 3-ին Ստանիսլավսկու ռուսական դրամատիկական թատրոնի բեմը տրամադրվեց «Ժողովրդական ստեղծագործության փառատոնի» եզրափակիչ մրցույթի մասնակիցներին, որոնց ընտրությունը կատարվել էր նա

խորդ չորս փուլի ընթացքում: Միջոցառումը կազմակերպել եւ հովանավորել էին Ռուս մշակույթի եւ Հայաստանի բարեկամներ ընկերություններ: Համատեղ գործունեության նպատակը երկու երկրների միջեւ ավանդական կապերի հետագա խորացումն է: Գալա-համերգին իր ջերմ հետ ներկա էր նաեւ Հայաստանում Ռուսաստանի Դաշնության դեսպան Անդրեյ Ուրնովը:

Ինչպես բացման խոսքում նշեց ժյուրիի նախագահ, վաստակավոր դերասանուհի Լիլյա Խաչատրյանը, փառատոնի հիմնական խնդիրը մարդկային լավագույն զգացմունքների վերարթնացումն է, այն է՝ սեր, բարություն, անկեղծություն:

Ելույթ ունեցողները (կրտսեր, պատանի եւ մեծահասակ), օգտագործելով իրենց արտահայտման իրենց բացառիկ հնարավորությունները, մեծ ոգեւորությամբ ցուցադրում էին իրենց «սիրողական» շնորհը՝ գերազանցապես կատարողական բնագավառում: Առավել տպավորիչ էր 15 ամյա Անահիտ Թադեւոսյանի ելույթը, որ արժանացել էր առաջին մրցանակի: Նրա չափազանց հասուն բանաստեղծությունները («Գիշեր», «Ռուսաստան», «Դա եղել է վաղուց») մոտ են հատկապես Սարինա Ցվետաեւայի պոետական աշխարհին:

Սասնավորապես տպավորիչ էին Գրիբկովի կատարած ռուսական հայտնի ռոմանսները: Ժողովրդական փառատոնի կազմակերպիչները խոստացան նման միջոցառում կազմակերպել ամեն տարի:

Ա. Վ.

ԱԶԴԱԳԻՐ

Կինոտուն

«Կերպարվեստը եւ կինոն» փառատոնի ֆրանսիական ծրագրով այսօր երեկոյի կինոտանը կցուցադրվեն «Յան Պյուրյուֆե», «Անդրե Մասոն եւ չորս տարերք», «Ռոբեր Սագերուելլի աշխարհը» ֆիլմերը: Կինոտան տնօրինությունը տեղեկացնում է, որ դահլիճը տաքացվում է: Բոլոր ֆիլմերի համար տոմսն արժե 100 դրամ: Սկիզբը՝ ժամը 15.00-ին:

Կամերային թատրոն

Թատրոնի Fe պատվիրատուհում այսօր ժամը 16.00-ին կբացվի Նախրա, Դավիթ եւ Յայկ Սահակյանցների ցուցահանդեսը:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ մարզական

ՇԱԽՄԱՏ

Տղամարդիկ առաջատարների թվում

Մոսկվայում շարունակվող շախմատի համաշխարհային օլիմպիադայում վատ չի հանդես գալիս Հայաստանի տղամարդկանց հավաքականը: «Ազգը» գրել էր, որ 1-ին տուրում մեր ընտրանին 3-1 հաշվով հաղթել է Նոր-Զելանդիայի հավաքականին: 2-րդ և 3-րդ տուրերում էլ Հայաստանի հավաքականը նույն հաշվով առավելության հասավ համապատասխանաբար Բրազիլիայի և Վրաստանի հավաքականների նկատմամբ: 4-րդ տուրում մեր հրաշալի թիմը մրցեց Չինաստանի հավաքականի հետ, որն իր նախորդ ելույթներով մեծ անակնկալ էր մատուցել աշխարհի թիմային առաջնություններում: Բոլոր 4 պարտիաները վերջացան ոչ-ոքի: Հայաստան-Չինաստան հանդիպումն ավարտվեց 2-2: Մեր ընտրանին 4-րդ տուրից հետո վաստակելով 11 միավոր, առաջատարների թվում է: Մրցաշարային աղյուսակը գլխավորում են Ռուսաստանի 2-րդ և Հունգարիայի հավաքականները, որոնք վաստակել են 13-ական միավոր:

Ռուսաստանի 2-րդ թիմը 4-րդ տուրում 3,5-0,5 հաշվով հաղթեց Ռումինիայի հավաքականին:

5-րդ տուրում Հայաստանի տղամարդկանց հավաքականը ճակատեց ամենաուժեղ չափից օլիմպիադայի չեմպիոնի կոչման հավակնորդներից մեկի՝ Ուկրաինայի հավաքականի հետ: Կանանց Հայաստանի հավաքականը շատ լավ էր սկսել օլիմպիադան, 1-ին երկու տուրերում ջի հավաքականների հետ գլխավորում էր մրցաշարային աղյուսակը: Քանի որ օլիմպիադան անցկացվում է շվեյցարական մրցակարգով, այսինքն առաջատարները մրցում են միմյանց հետ, 3-րդ տուրում 1,5-1,5 հաշվով ավարտելով հանդիպումը

միևնույն 3-0 չոր հաշվով հաղթելով Պուերտո Ռիկոյի և Մոնղոլիայի հավաքականներին: Մեր թիմը չեմպիոնի կոչման գլխավոր հավակնորդների, անչափ ուժեղ կազմ ունեցող Վրաստանի և Հունգարիայի Լեհաստանի թիմի հետ, Հայաստանի շախմատիստուհիները 4-րդ տուրում մրցեցին Վրաստանի հավաքականի հետ: Ցավոք, մեր թիմը պարտվեց 0-3 հաշվով և զգալիորեն նահանջեց մրցաշարային աղյուսակում:

ԴԱՓՆԵԿԻՐ

Արսեն Ավետիսյանը 1994 թ. Հայաստանի լավագույն ֆուտբոլիստ

«Ֆուտբոլ» շաբաթաթերթի ավանդական հարցմամբ 1994 թ. լավագույն ֆուտբոլիստ ճանաչվեց ՀՄԸՄ-ի և Հայաստանի հավաքականի հարձակվող Արսեն Ավետիսյանը: Հարցմանը մասնակցեցին մասնագետներ, մրցավարներ, մարզական լրագրողներ (36 հոգի): 22-ամյա հարձակվողը վաստակեց 66 միավոր (16 առաջին, 7 երկրորդ, 4 երրորդ տեղ): Հիշեցնենք, որ Արսեն Ավետիսյանը Հայաստանի 3-րդ առաջնության գլխավոր ռմբարկուն է և այդ առումով ռեկորդ է սահմանել (39 գնդակ): Ինչ խոսք Արսեն Ավետիսյանը տաղանդավոր ֆուտբոլիստ է և այսօր հայկական ֆուտբոլի սակավաթիվ հարձակվողներից մեկը: Ցավոք, ոչ միշտ է առիթ ներկայացել, որպեսզի խոստումնալից հարձակվողը իր կարողությունները դրսևորի հավաքականի կազմում: Բոլոր դեպքերում շնորհավորում ենք Արսեն Ավետիսյանին մեծ ճանաչման առթիվ, համարելով, որ դա ավանս է հետագա լուրջ հաջողությունների համար:

Հարցմամբ Հայաստանի 2-րդ ֆուտբոլիստ ճանաչվեց հանրապետության չեմպիոն Գյումրիի «Շիրակի» և Հայաստանի հավաքականի կիսապաշտպան Արթուր Պետրոսյանը, որը վաստակեց 42 միավոր (5 առաջին, 11

երկրորդ, 5 երրորդ): Չենք բացառում, տողերիս հեղինակը Արթուր Պետրոսյանին դրել էր առաջին տեղում: Եվ իրոք, տաղանդավոր կիսապաշտպանն իրեն դրսևորեց ոչ միայն հանրապետության առաջնությունում, այլև հավաքականի կազմում եվրոպայի առաջնության խմբային մրցաշարի հանդիպումներում: 1994 թ. Հայաստանի 3-րդ ֆուտբոլիստը, ըստ «Ֆուտբոլ» շաբաթաթերթի հարցման, Երևանի «Արարատի» և Հայաստանի հավաքականի ավագ Արամայիս Տոնոյանն է: Մի խաղացող, որին առանց երկմտելու կարելի էր նշել նաև որպես լավագույնը: Արամայիս Տոնոյանը վերելքով անցկացրեց ամբողջ մրցաշրջանը, հաջող հանդես գալով թե «Արարատում» և թե հավաքականում: Լավագույնների թվում նշվել էին նաև «Շիրակի» և Հայաստանի հավաքականի պաշտպան Հարություն Վարդանյանի, «Արարատի» նախկին կիսապաշտպան և Հայաստանի հավաքականի խաղացող Ռազմիկ Գրիգորյանի, որը հիմա հանդես է գալիս Սոֆիայի ԲԿՍԱ-ի կազմում, ՀՄԸՄ-ի և Հայաստանի հավաքականի պաշտպան Սարգիս Հովսեփյանի, «Արարատի» և Հայաստանի հավաքականի դարպասապահ Հարություն Աբրահամյանի և ուրիշների անունները:

ՀՀ ԱՌԱՋՆՈՒԹՅՈՒՆ

Ով՝ որքան

1. «Շիրակ» (Գյումրի)՝ 18(83)

Ռաֆայել Ղազարյան՝ 21(-16), Արթուր Հովհաննիսյան՝ 7(-3), Արտակ Ադամյան՝ 26(1), Հարություն Վարդանյան՝ 25(14), Գագիկ Մարգարյան՝ 23(1), Սարգիս Կարապետյան՝ 19(4), Ֆելիքս Խոջոյան՝ 13, Արթուր Պետրոսյան՝ 28(15), Սամվել Նիկոլյան՝ 27(9), Հովհաննես Թահմազյան՝ 26(2), Հակոբ Արտոյան՝ 24(4), Արամ Թումասյան՝ 24(2), Նիկոլայ Եփրանոսյան՝ 19(1), Գրիգոր Գրիգորյան՝ 21(6), Իշխան Շահնազարյան՝ 21(5), Արայիկ Ադամյան՝ 17(3):

2. ՀՄԸՄ (Երևան)՝ 18(110)

Արթուր Ավագյան՝ 20(-18), Արմեն Ավագյան՝ 9(-6), Սարգիս Հովսեփյան՝ 26(1), Արմեն Գասպարյան՝ 26, Արթուր Ասոյան՝ 25(2), Գևորգ Քամալյան՝ 19(4), Արմեն Մարտիրոսյան՝ 11, Հայկ Մարգարյան՝ 27(6), Վարդան Մինասյան՝ 25(2), Սերյան Պողոսյան՝ 24(2), Աբրահամ Խաչմանյան՝ 21(12), Սուրեն Չախալյան՝ 19, Հայկ Գևորգյան՝ 15(1), Կորյուն Մուշեղյան՝ 4, Վարազդատ Ավետիսյան՝ 27(12), Արսեն Ավետիսյան՝ 26(39), Գեղամ Հովհաննիսյան՝ 22(22), Արմեն Սահակյան՝ 21(7):

3. «Արարատ» (Երևան)՝ 18(106)

Հարություն Աբրահամյան՝ 17(-13), Արմենակ Պետրոսյան՝ 13(-9)+4, Լեւոն Ստեփանյան՝ 28(12), Տիգրան Գոթելյան՝ 27(1), Արամայիս Տոնոյան՝ 25(5), Հակոբ Սկրյան՝ 22, Արսեն Ալվազյան՝ 17, Հայկ Հովհաննես Մխիթարյան՝ 25(8), Սևադա Արզումանյան՝ 24(4), Սպարտակ Մարգսյան՝ 23(5), Սարգիս Մարգսյան՝ 21(2), Ռազմիկ Գրիգորյան՝ 20(15), Ռաֆայել Նազարյան՝ 17(3), Վահե Յաղմուրյան՝ 25(18), Արթուր Քոչարյան՝ 25(13), Կարեն Բարսեղյան՝ 22(7), Արմեն Շահգելդյան՝ 15(11), Ռոբերտ Քոչարյան՝ 2(1): Մեկ գնդակ սեփական դարպասն է խփել Ա. Փիրումյանը («Լոռի»): Հաշվի է առնված նաև «ԲՄՍ Արայի»-«Արարատ» չեղյալ համարված հանդիպումը:

Պատրաստեց
ԱՇՈՏ ՆԱԶԱՐԵԹՅԱՆ

ԱՐԱԳ, ԲԱՐՁՐ, ՈՒԺԵՂ

2004 թ. օլիմպիադան Ստամբուլո՞ւմ

Թուրքիայի նախագահ Սուլեյման Դեմիրելը օրերս Անկարայում հայտարարեց, որ Թուրքիան հավակնում է 2004 թ. օլիմպիական խաղերը կազմակերպել [illegible] գործակալությունը: Թուրքիան ցանկանում է իր մոտ կազմակերպել օլիմպիական խաղերը: Ես ցանկանում եմ, որ մեր երկիրը հյուրընկալի 2004 թ. խաղերը և անհամբեր կսպասեմ մեր թեկնածության հաստատմանը, - ասել է Դեմիրելը Թուրքիայի ազգային օլիմպիական կոմիտեի անդամների առջև ունեցած ելույթում: Իր հերթին, կոմիտեի նախագահ Սինան Էրդեմը նշեց, որ Ստամբուլ քաղաքը պատրաստվում է իր թեկնածությունը կներկայացնի 1996 թ.: Առայժմ 2004 թ. օլիմպիադայի հյուրընկալման միակ թեկնածուն Քեյփթաունն է, մինչդեռ Ֆրանսիայի վարչապետ Էդուար Բալադյուրը ցանկություն էր հայտնել, որ Ֆրանսիան ևս իր թեկնածությունն առաջադրի այդ առթիվ:

ՖՈՒՏԲՈԼ

Բեյրութի ՀՄԸՄ-ն և ՀՄՄ-ն առաջատար եռյակում

ՇԱՌՈ ՄՈՒՍԱՅԵԼՅԱՆ
Բեյրութ-Երևան

Լիբանանի ֆուտբոլի առաջնության ողջ ընթացքը շարունակվում է: Երկար տարիներ հետո մեծ ուրախությամբ տեսնում ենք հայկական երկու ուժեղագույն ակումբների՝ ՀՄԸՄ-ի և ՀՄՄ-ի բուռն պայքարը դեպի ախոյանի առաջին տեղը: Այս բոլոր տեղի ունեցավ շնորհիվ Լիբանանցի դարձած հայաստանցի ֆուտբոլիստների և բեյրութահայ մարզական ղեկավարության ջանքերի: Ճիշտ է, որ փաստորեն ճգնաժամի մատնվեց հայաստանյան ֆուտբոլը, սակայն փոխարենը ակումբի երբեմնի ծաղկաթափում 1940-60-ական թվականների ոսկե վերածնունդ է ապրում լիբանանահայ ֆուտբոլը:

Լիբանանի առաջնության ներկայիս տուր լուսաբանական էր այն բանով, որ ՀՄԸՄ-ն 2-0 հաշվով պարտության մատնեց «Ճամիշից»-ին 19 միավորով դառնալով առաջատար: Խորեն Հովհաննիսյանն մարզիչ-խաղացողը երկարատև բացակայությունից հետո դաշտ դուրս եկավ: «Սաֆայի» ջախջախումով (որը պատահ ամենամեծ պարտությունը) լի մարզաշրջանում տեղի ունեցած մրցման ժամանակ Աբոս Բարսեղյանը 77-րդ րոպեին և Վարդան Ղազարյանը 87-րդ րոպեին հիանալի գոլերի հեղինակ դարձան: ՀՄԸՄ-ն հանդես եկավ այսպիսի կազմով.

Արա Աբրահամյան, Փանոս Ղազարյան, Սամվել Պողոսյան, Անդրանիկ Թովմասյան, Խորեն Հովհաննիսյան, Լևոն Խալլաջյան, Աբրահամ Խաչմանյան, Դոռ Քեննյան, Արմեն Սահակյան, Վարդան Ղազարյան, Աբոս Բարսեղյան: Առայժմ վերջինս Լիբանանի լավագույն ռմբարկուն է (7 գնդակ)՝ Ոսայլ Նեգմենի հետ («Թադամոն-Սուր»): Հաջող են հանդես գալիս նաև ՀՄԸՄ-ի ֆուտբոլիստները, որոնք, զգալիորեն բարելավելով իրենց դիրքերը, առայժմ 13 միավորով գտնվում են 3-րդ հորիզոնականում: ՀՄԸՄ-ն վերջին խաղում պարտության է մատնել ուժեղ «Ալամա Ախդի Ահլի»-ին (1-0): Լիբանանի լավագույն ֆուտբոլիստ Բաբկեն Մելիքյանի թիմն սկսել է իր վերելքը:

Գոլորդությանցի մարզագույքն վերադառնալուց հետո (նա վնասվածք էր ստացել) ՀՄՄ-ն հունի մեջ է մտել: 17 միավորով 2-րդ տեղում է «Նեջմեն», որն այս տարվա չեմպիոնի կոչման գլխավոր հավակնորդն է:

ԸՄԲՇԱՄԱՐՏ

Սամբո ըմբշամարտի հուշամրցաշար Աբովյանում

Տարին մոտենում է ավարտին, և մարզական կազմակերպությունները, անցկացրած հանրապետական առաջնությունների ու այլ մրցաշարերի միջոցով, ամփոփում են ամբողջ տարվա ընթացքում կատարած աշխատանքների արդյունքները, նախանշում իրենց հետագա անելիքները: Ուժերի ստուգատես հանդիսացավ նաև Կոտայքի շրջանային և Աբովյանի քաղաքային սպորտկոմիտեների կողմից կազմակերպված սամբոյի ըմբշամարտի բաց առաջնությունը, նվիրված շրջանի զոհված ազատամարտիկների հիշատակին:

Տասնհինգ քաշերի 300 մարզիկ-մարզուհիներ էին մասնակցում մրցաշարին, ներկայացնելով Երևան, Գյումրի, Հրազդան, Աբովյան, Իջևան քաղաքները, Նաիրիի, Արմավիրի, Կոտայքի շրջանները: Հատկապես հաջող հանդես եկան Նոր Հաճնի և Բյուրեղավանի սամբիստները, որոնք խաղային 24 կարգերից 15-ում հաղթողներ դարձան: Հուշամրցաշարի անցկացման հովանավորներ՝ «Հասիս» մարզակումբի, Կոտայքի շրջանի ներքին գործերի բաժնի և Աբովյանի շրջանային «Ագրոսերվիս» միավորման կողմից առաջին տեղը գրաված մարզիկների համար սահմանված բյուրեղապակյա գավաթների արժանացան նաև Երևանի, Աբովյանի ու Հրազդանի պատվիրակները: Լավագույն տեխնիկայի համար սահմանված հատուկ մրցանակների արժանացան բյուրեղավանցի եղբար Բաբախանյանը և աղջիկներից Լեռնիկի Սարյանը (Նոր Հաճն):

ԳԵՐԵՆԻԿ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

ԻՏԱԼԻԱ

Պողոսյանի առաջին գնդակը «Կալչիոյի» առաջնությունում

ԳՐԻԳՈՐ ԱՄԻՐԽԱՆՅԱՆ
Վալանս, Ֆրանսիա

Հռոմի «Օլիմպիական» մարզադաշտում տեղի «Լացիոյի» հետ մրցավեճում «Նապոլիի» կազմում հանդես եկող ֆրանսահայ Ալեն Պողոսյանը, որն ընթացիկ մրցաշրջանում է Մարսելի «Օլիմպիկից» տեղափոխվել Իտալիա, խփեց իր առաջին գնդակը: Խաղն ավարտվեց ոչ-ոքի՝ 1-1: Ալեն Պողոսյանն այս առաջին գնդակը նվիրեց

իր հայրիկի հիշատակին, որը մի քանի ամիս առաջ վաղաժամ մահացել է: Գրանցված հավասար արդյունքից հետո Հռոմի թիմի մարզիչ Վինչենցո Կերինինի տեղը վտանգի ենթարկվեց: Փոխարենը «Նապոլիի» մարզիչ Վույադին Բոսկովի դիրքերն ամրապնդվեցին: Խաղից հետո Պողոսյանը ֆրանսիացի լրագրողներին, որոնք Իտալիայի առաջնությունում հետևում են ֆրանսիական լեգեոներների ամեն մի խաղին, հարցրեց. «Էմե Ժակեն (Ֆրանսիայի հավաքականի մարզիչ) դիտե՞ց արդյոք խաղի տեսագրությունը»: Դրանով Պողոսյանը ուզում էր լրագրողներին հիշեցնել Ժակեի հայ սարարությունները, որ Պողոսյանի համար մոտեցել է ժամանակը բացելու Ֆրանսիայի հավաքականի դռները:

Ալեն Պողոսյանն զգացել է, որ Իտալիայում շատ մեծ տեղ են տալիս գնդակ խփողներին, և դա է պատճառը, որ իր կիսապաշտպանական խաղն ավելի գրոհային է դարձել և միշտ ձգտում է գոլի հեղինակ դառնալ: «Նկարներս բոլոր թերթերում են, և անընդհատ հարցազրույցներ են վերցնում ինձնից: Կարծում եմ, մի քիչ չափազանցված է իտալացի լրագրողների կատարածը», հայտարարեց Պողոսյանը «Լացիոյի» հետ խաղից հետո:

9 տուրից հետո «Նապոլին» Իտալիայի առաջնությունում աղյուսակի ստորին մասում է, սակայն թիմը հաջող է հանդես գալիս ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի խաղարկությունում:

Ալեն Պողոսյանը կարճ ժամանակում արդեն մեծ անուն է հանել: Նրան համակրում են Նեապոլի ֆուտբոլասերները: Եվ ամեն անգամ, երբ Ֆրանսիայից եկած «Լուլուն» (այդպես են կոչում Ալենին) խաղադաշտ դուրս է գալիս, նրանք սկսում են վանկարկել՝ Պողոսյան, Պողոսյան: Հայ ֆուտբոլիստին նույնիսկ սկսել են համեմատել Մարադոնայի հետ, որը երկար ժամանակ մեծ հաջողությամբ հանդես է եկել «Նապոլիում»:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Օրվա հետքերով

ՀԲԸՄ. ԼՈՆԴՈՆ

Կ. Փափազյան մրցանակը բարոնուհի Քոկսին

«ՀԲԸՄ-ի համար մեծ ուրախություն է Կոստան Փափազյանի անվան մրցանակը շնորհել բարոնուհի Քեռոլայն Քոկսին, ի նշան խոր երախտագիտության եւ ոտ ի գնահատանք իր կողմից ծավալված մարդասիրական այն համակողմանի գործունեության, որոնք նպատակաուղղված են եղել Լեռնային Ղարաբաղի եւ Հայաստանի ժողովուրդների դժբախտությունը թեթեւացնելուն», ասել է ՀԲԸՄ-ի կենտրոնական վարչության նախագահ Լուիզ Սիմոն Մանուկյանը, եզրափակելով իր խոսքը պաշտոնական այն ընդունելության ընթացքում, որ տեղի է ունեցել նոյեմբերի 1-ին Լոնդոնի Չելսի հյուրանոցի հանդիսությունների դահլիճում, հաղորդում է «Միութ [illegible]» տեղեկագիրը իր նոյեմբերի 26-ի համարում:

Լոնդոնի մասնաճյուղի նախաձեռնությամբ հանդիսավոր արարողությունը կազմակերպված է եղել ՀԲԸՄ-ի Լոնդոնի մասնաճյուղի կողմից, որի նախագահն է [illegible]: [illegible] հյուրերին ողջունելուց հետո խոսքը է փոխանցել բարոնուհու անձնական համագործակցությանն ու նվիրվածությանը իր գործին, որոնք մեկ են եղել [illegible] եւ մարդասիրական [illegible] 21 անգամ այցելել Արցախ եւ Հայաստան, եւ ամեն անգամ իր հետ տանել հայ ժողովրդին անհրաժեշտ միջոցներ, դեղեր եւ սարքավորումներ: [illegible] հայ ժողովրդի անունից խորին շնորհակալություն է հայտնել բարոնուհուն եւ Բրիտանիայում համախմբվածության միջազգային կազմակերպությանը:

Հանդիսությանը մասնակցողների թվում են եղել [illegible] Եղիշե արքեպիսկոպոս Գիզիրյանը, Լոնդոնում

Հայաստանի Հանրապետության դեսպան Արմեն Սարգսյանը, լորդ Չելֆոնը, որ փոխնախ էր այցելել Արցախ, Բրիտանական համագործակցության կազմակերպության նախագահ [illegible], ՀԲԸՄ-ի Լոնդոնի մասնաճյուղի նախագահ [illegible] իր տիկնոջ հետ, մրցանակի հիմնադիրը՝ Կոստան Փափազյանը, եւ [illegible], այնպես էլ օտար շրջանակներից:

Փափազյանի մրցանակը, որ հիմնվել է իր տարի առաջ, շնորհվում է օտարազգի այն անձնավորություններին, որոնք քաղաքական ծառայություն են մատուցել հայ մշակույթին, Հայ դատին եւ ընդհանրապես հայ ժողովրդին: Նշենք, որ նախկինում մրցանակը շնորհվել է [illegible] պատմաբան Թեոդոր [illegible], իտալացի ճարտարապետ Անդրեա Արպեն Նովելլոյին, անգլիացի պատմաբան Քրիստոֆեր Ուոլկերին, [illegible] պատմաբան [illegible], [illegible] գրող [illegible], [illegible] բանաստեղծ Հիլար [illegible] եւ ֆրանսիացի [illegible] Անդրեա Մանտինին:

Մեծ Բրիտանիայում Հայաստանի դեսպան Արմեն Սարգսյանն իր ուղերձում Ղարաբաղի եւ Հայաստանի կառավարությունների, ինչպես նաեւ ժողովրդի անունից շնորհակալություն է հայտնել բարոնուհի Քոկսին, նշելով, որ նա դարձել է հայոց պատմության մի մասնիկը:

Հանդիսության ավարտին խոսք առնելով, անգլիական խորհրդարանի Լորդերի պալատի փոխխոսնակ Քերոլայն Քոկսը իր շնորհակալությունն է հայտնել ՀԲԸՄ-ին մրցանակի շնորհման համար, հայ ժողովրդին այն ամենի համար, որ նա [illegible] է աշխարհին, Բրիտանական համախմբվածության կազմակերպությանը իրենց օժանդակության եւ բրիտանական կառավարությանը մարդասիրական մի շարք առաքումներ [illegible] համար: «Ես ուրախությամբ ընդունում եմ, հավատացեք չեմ մոռանալու այդ երկրին եւ այդ ժողովրդին», ասել է նա, ավելացնելով, որ հիացած է Ղարաբաղում ապրող հայ ժողովրդի անկեղծ ու [illegible] եւ անսասան [illegible]:

«ՍՈԿՐԱՏ»

ավիատուրիստական ֆիրմա

1994 թ. դեկտեմբերի 14-ին հրավիրում է

Երեւան-Վարշավա-Երեւան

անանորյա հասուկ չվերթի ՏՈՒ-154 ինքնաթիռով

Ուղեւորները կարող են.

- 3 օր անց վերադառնալ նույն ինքնաթիռով
- Պաշտպանել իրենց անհրաժեշտ խանակությամբ ուղեբեռ (30 կգ անվճար)
- Վարշավայում օգտվել հյուրանոցային եւ տրանսպորտային ծառայություններից

Ցանկացողները մինչեւ դեկտեմբերի 10-ը կարող են դիմել.

«Սոկրատ» ավիատուրիստական ֆիրմա՝ «Էրեբունի» հյուրանոց, 440 սենյակ, հեռ. 56 39 73

«Վան» ֆիրմա՝ «Էրեբունի» հյուրանոց, 432 սենյակ Ռ/Ա բաղ. Րաֆֆու 23, Տոնակ. դիմաց, հեռ. 56 29 58, 77 65 41

«Տաթեւ» տուրիստական ֆիրմա՝ «Դվին» հյուրանոց, 2-րդ հարկ, սենյակ 5, հեռ. 53 64 83

«Մարինե» տուրիստական ֆիրմա՝ «Անի» հյուրանոց, 504 սենյակ, հեռ. 59 45 04, 52 92 57

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Աշոտ Տիգրանի Աղամյանը, որը ծնվել է 1991 թ. մայիսի 13-ին, տառապում է ծանր հիվանդությամբ: Նրա բուժումը հնարավոր է միայն արտերկրում: Այդ նպատակով Հայկական Խնայբանկի Երեւան քաղաքի Սպանդարյան բաժանմունքի N 164608 հաշվում, կոդ 370101608, հաշվի համար 600161001, բացվել է անձնական հաշիվ 114686:

Փոքրիկ Աշոտի կյանքի փրկությամբ մտահոգված մարդիկ կարող են իրենց նպաստը բերել այդ շնորհակալ գործին:

«ԱՐԱՄ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ» ՀԱՄԵՐԳԱՍՐԱՀ

ՀԲԸՄ AGBU

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՖԻԼՀԱՐՄՈՆԻԿ ՆՎԱԳԱԽՈՒՄԲԸ ԵՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՖԻԼՀԱՐՄՈՆԻԿ ՆՎԱԳԱԽՄԲԻ ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲԸ

ՎԱՂԸ, ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 7-ԻՆ

ԺԱՄԸ 11.41-ԻՆ

ՀՐԱՎԻՐՈՒՄ ԵՆ ՀՈԳԵՀԱՆԳՍՏՅԱՆ ՀԱՄԵՐԳԻ՝

ՆՎԻՐՎԱԾ

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺԻ ԶՈՀԵՐԻ ՀԻՇԱՏԱԿԻ 6-ՐԴ ՏԱՐԵԼԻՑԻՆ

ԾՐԱԳՐՈՒՄ

Գ. ՖՈՐԵ - «Ռեքվիեմ»

Մենակատարներ՝

ԼԻԼԻԱ ՄԱՍԻՆՅԱՆ, ՎԱՂԱՐՇԱԿ ՕՀԱՆՅԱՆ

Դիրիժոր ԼՈՐԻՍ ՃԳՆԱՎՈՐՅԱՆ

Մուտքն ազատ է

Arina

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

1994 թ.-ի դեկտեմբերի 2-ին Երեւանի Մալաթիայի եւ Հաղթանակի կամուրջի հատվածում կորել է դեղին մանուշակագույն շուն, վզին կա արծաթագույն շղթա: Գտնողին կամ որեւէ կոնկրետ տեղեկություն հայտնողին խոստացվում է խոշոր դրամական պարգեւ:

Տեղեկությունների համար զանգահարել՝ 52-18-90 52-15-57

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Կազմակերպությունը աշխատանքի է հրավիրում բարձր որակավորում ու ճեղքող գլխավոր հաշվապահի:

Զանգահարել

52 57 44, 52 06 07

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Դեկտեմբերի 8-ին, ժամը 13-ին Եր վանդ Քոչարի թանգարանի ցուցասրահում կկայանա գեղանկարիչ Սամվել Խաչիկյանի աշխատանքների ցուցահանդեսի բացումը:

Հասցեն՝ Երեւան, Մաշտոցի պող. 39/12

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Երեւան քաղաքի մոտ, Գետափ գյուղում, վաճառվում է սեփական տուն 600 մետր կից, դասավորված հողամասով, լողավազան, ամառային սենյակ տանիքում եւ նկուղ: Գինը 7 500 000 դրամ:

Տեղեկությունների համար զանգահարել 484041 եւ 634968

ԿՈԲՐԱ

«Կոբրա» ընկերությունն առաջարկում է ցանկացած խանակությամբ վառելանյութի մեծածախ մատակարարում, այդ թվում

- **սոլյարկա,**
- **բենզին,**
- **յուղ MF-10**

Վառելանյութն առաքվում է կանխիկ եւ փոխանցումային եղանակով: Ընկերությունն ապրանքների հիացման գործարքները կազմակերպում է համաձայն իր առեւտրային ծուղ եւ, ուռից դեռ՝ ում ընորդը [illegible] ունի.

- [illegible] 20 տոկոս զեղչով,
- [illegible]
- [illegible]

Հասցեն՝ Բաղրամյան 30

Հեռախոսներ 22-81-86, 22-32-79, 22-02-74

Գործում է 1991 թվականից

ՆՈՅ BANK

ՆՈՅ բանկը հրավիրում է բանկային բոլոր գործառնությունները՝ այդ թվում.

ներգրավում է միջոցներ արտարժույթով եւ դրամով ավանդներ՝

ամսեկան 6 %, եռամսյակային 20 %

առաքարկում է պայմաններում

Visa, Union Card, Master Card, Diners Club *պլաստիկ քարտերով:*

ՏՐԱՄԱԴՐՈՒՄ Է ՎԱՐԿԵՐ ԱՆՀԱՏՆԵՐԻՆ Ե ՁԵՌՆԱՐԿՆԵՐԻՆ

Մոլդովանի 9, հեռ. 582836 | Բաղրամյան պող. 70, հեռ. 270516 | Օհանովի փ. 23, հեռ. 462527 | Մաշտոցի պող. 37, հեռ. 538381

digitised by A.R.A.R.@